

Innehåll

Promemorians huvudsakliga innehåll	3
1 Promemorians lagförslag	5
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen	5
2 Bakgrund	11
2.1 Allmänt om förverkande	11
2.2 Utvidgat förverkande.....	12
2.2.1 Förverkanderambeslutet	12
2.2.2 Brottsbalkens bestämmelser om utvidgat förverkande	13
2.3 Rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande.....	15
2.3.1 Genomförandet av rambeslutet i Sverige	15
2.3.2 Utestående frågor	17
3 Överväganden och förslag.....	19
3.1 Ett utvidgat tillämpningsområde för lagen om verkställighet av beslut om förverkande.....	19

3.2	Villkor för att erkänna och verkställa utländska beslut om utvidgat förverkande.....	26
3.3	Behörig myndighet.....	35
3.3.1	Allmänna utgångspunkter	35
3.3.2	Verkställighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen	36
3.3.3	Verkställighet i Sverige	38
3.4	Förfaranderegler.....	41
3.5	Upphävande av en verkställbarhetsförklaring	50
3.6	Återkalla förklaringen.....	51
4	Ikraftträdande	53
5	Ekonomiska konsekvenser	55
6	Författningskommentar	57
6.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen.....	57
Bilaga 1	67
Bilaga 2	71

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att Kronofogdemyndigheten ska få ansöka om verkställighet av svenska beslut om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet, s.k. utvidgat förverkande, i den eller de medlemsstater i EU där den dömde har tillgångar. Vidare föreslås att motsvarande beslut om utvidgat förverkande som har meddelats i en annan medlemsstat ska få verkställas i Sverige. Detta föreslås ske genom att tillämpningsområdet för lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen utvidgas till att omfatta beslut om förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken och motsvarande utländska förverkandebeslut.

När det gäller beslut om utvidgat förverkande som har meddelats i en annan medlemsstat och översänds till Sverige för verkställighet, föreslås att dessa ska prövas av domstol.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

1 Promemorians lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen

dels att 1 kap. 2 och 3 §§, 3 kap. 4, 5, 8 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 3 kap. 7 a och 11 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Med ett svenskt beslut om förverkande avses i denna lag ett av svensk domstol meddelat lagakraftvunnet beslut om förverkande

1. som avser utbyte av ett brott, eller vad någon tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett brott eller värdet av det mottagna, eller

2. som avser egendom som använts eller varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott, som frambragts genom brott, vars användande utgör brott, som någon annars tagit

befattning med på ett sätt som utgör brott eller som annars varit föremål för brott.

Med ett svenskt beslut om förverkande ska även avses ett av svensk domstol meddelat lagakraftvunnet beslut som meddelats med stöd av 36 kap. 4 § brottsbalken.

Med ett svenskt beslut om förverkande ska även avses ett av svensk domstol meddelat lagakraftvunnet beslut som meddelats med stöd av 36 kap. 1 b § eller 4 § brottsbalken.

3 §

Med ett utländskt beslut om förverkande avses i denna lag ett straff eller en åtgärd enligt ett lagakraftvunnet beslut, som har meddelats av en domstol i en annan medlemsstat i Europeiska unionen efter rättegång på grund av brottslig handling och som innebär ett slutligt berövande av egendom när domstolen förklarat att egendomen

1. utgjort vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning,

2. utgjort hjälpmedel vid ett brott, *eller*

3. har förverkats till följd av en tillämpning av artikel 3.1 och 3.2 om utökade möjligheter till förverkande i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott.

2. utgjort hjälpmedel vid ett brott,

3. har förverkats till följd av en tillämpning av artikel 3.1 och 3.2 om utökade möjligheter till förverkande i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott, *eller*

4. har förverkats med stöd av andra bestämmelser om utökade möjligheter till förverkande enligt den statens lagstiftning än sådana som anges i 3.

Denna lag ska inte tillämpas på utländska beslut om förverkande som innebär återställande av egendom till rättmätig ägare.

3 kap.

4 §

Kronofogdemyndigheten prövar om ett beslut om förverkande ska erkännas och verkställas i Sverige.

Kronofogdemyndigheten prövar om beslut om förverkande enligt 1 kap. 3 § första stycket 1–3 ska erkännas och verkställas i Sverige.

Tingsrätten prövar om beslut om förverkande enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 ska erkännas och verkställas i Sverige.

5 §

Ett beslut om förverkande sänds över till Kronofogdemyndigheten för erkännande och verkställighet. Beslutet ska åtföljas av ett intyg som är upprättat i enlighet med formuläret i bilagan till rambeslutet.

Ett beslut om förverkande sänds över till Kronofogdemyndigheten. Beslutet ska åtföljas av ett intyg som är upprättat i enlighet med formuläret i bilagan till rambeslutet.

Intyget ska vara skrivet på svenska, danska, norska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk.

7 a §

Kronofogdemyndigheten ansöker om erkännande och verkställighet av beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 hos den tingsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 14 §.

8 §

Om ett beslut om förverkande är verkställbart i

Om ett beslut om förverkande är verkställbart i

Sverige, ska Kronofogdemyndigheten besluta att verkställighet får ske (verkställbarhetsförklaring). Verkställbarhetsförklaringen gäller omedelbart.

Sverige, ska Kronofogdemyndigheten, *eller tingsrätten om det rör sig om ett beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4*, besluta att verkställighet får ske (verkställbarhetsförklaring). Verkställbarhetsförklaringen gäller omedelbart.

Verkställbarhetsförklaringen ska innehålla uppgifter om

1. det belopp i svensk valuta eller den egendom som verkställigheten ska avse,

2. huruvida beslutet får verkställas enligt 2 § andra stycket första meningen, och i så fall med beloppet angivet i svensk valuta,

3. hur beslutet ska verkställas, om det finns andra beslut om förverkande eller ett eller flera beslut för att säkerställa verkställighet av ett beslut om förverkande, samt

4. hur den mot vilken förklaringen gäller kan överklaga verkställbarhetsförklaringen.

Vid fastställande av det belopp som avses i andra stycket 1 och 2 ska 3 § tillämpas. *Verkställbarhetsförklaringen* ska delges den mot vilken förklaringen gäller. Beslutar Kronofogdemyndigheten med stöd av 13 § första stycket 1 om uppskov med verkställigheten behöver delgivning inte ske så länge skälen för uppskov består.

Vid fastställande av det belopp som avses i andra stycket 1 och 2 ska 3 § tillämpas. *En verkställbarhetsförklaring som har meddelats av Kronofogdemyndigheten* ska delges den mot vilken förklaringen gäller. Beslutar Kronofogdemyndigheten med stöd av 13 § första stycket 1 om uppskov med verkställigheten behöver delgivning inte ske så länge skälen för uppskov består.

11 a §

En verkställbarhetsförklaring får utöver vad som anges i 10 och 11 §§ inte meddelas om beslutet om förverkande är ett beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4, och

1. den gärning som ligger till grund för beslutet om förverkande inte motsvarar ett brott för vilket det enligt svensk lag är föreskrivet fängelse i sex år eller mer, eller motsvarar något av de brott som räknas upp i 36 kap. 1 b § andra och tredje styckena brottsbalken,

2. brottet inte är av beskaffenhet att kunna ge utbyte,

3. den förverkade egendomen inte har något samband med brottslig verksamhet, eller

4. beslutet om förverkande inte riktar sig mot någon av de personer som anges i 36 kap. 5 a § brottsbalken.

En verkställbarhetsförklaring avseende beslut som anges i första stycket får inte meddelas om det är uppenbart oskäligt.

15 §

En verkställbarhetsförklaring ska upphävas om

1. det framkommer att beslutet om förverkande inte får verkställas i Sverige,

2. beslutet om förverkande avser viss egendom och denna inte påträffas här i landet,

3. egendom som kan användas för verkställighet inte påträffas eller det av någon annan anledning inte är möjligt att verkställa beslutet om förverkande,

4. nåd har beviljats eller annat beslut enligt 12 kap. 9 § regeringsformen har meddelats,

5. beslutet om förverkande i sin helhet är verkställt i en annan stat, eller

6. begäran om verkställighet av beslutet om förverkande återkallas.

Beslut om upphävande av en verkställbarhetsförklaring meddelas av Kronofogdemyndigheten. Rätten ska dock, utöver de fall i vilka förklaringen är föremål för rättens prövning enligt 14 §, fatta beslut i de fall rätten har fastställt förklaringen och det är fråga om att upphäva denna enligt första stycket 1.

Beslut om upphävande av en verkställbarhetsförklaring meddelas av Kronofogdemyndigheten. Rätten ska dock, utöver de fall i vilka förklaringen är föremål för rättens prövning enligt 14 §, fatta beslut i de fall rätten har *meddelat eller* fastställt förklaringen och det är fråga om att upphäva denna enligt första stycket 1.

Om en verkställbarhetsförklaring upphävs ska de verkställighetsåtgärder som vidtagits såvitt möjligt återgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

2 Bakgrund

2.1 Allmänt om förverkande

Förverkande är enligt svensk rätt en särskild rättsverkan av brott, vilket innebär en författningsreglerad följd av ett brott som varken är en straffrättslig påföljd eller en skyldighet att betala skadestånd. Egendom som förklarats förverkad eller värdet av sådan egendom tillfaller staten om inte annat är föreskrivet. Egendom som kan befaras komma till brottslig användning eller som det annars är olämpligt att sälja ska förstöras. Förverkandebeslut kan inte – med vissa undantag i specialstraffrätten – användas för att återställa egendom till dess rättmätige ägare. Målsättningen med förverkandelagstiftningen är att ingen ska få någon ekonomisk fördel av sin brottslighet. Ett förverkande kan komma till stånd genom en förverkandeförklaring av domstol eller genom ett strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

Förverkanden i svensk rätt delas upp i sakförverkande och värdeförverkande. Sakförverkande innebär att viss, specifik, egendom förklaras förverkad, dvs. att ägaren eller rättighetsinnehavaren förlorar sin rätt till egendomen. Värdeförverkande innebär att förverkandeförklaringen avser värdet av viss egendom eller vissa förtjänster. Ett värdeförverkande har formen av en förpliktelse för den enskilde att betala ett angivet belopp till staten.

De grundläggande reglerna om förverkande finns i 36 kap. brottsbalken. I 1–1 c §§ regleras förutsättningarna för att förverka utbyte av brott och brottslig verksamhet. Med utbyte avses

såväl konkret egendom som någon kommit över genom brott, som det uppskattade värdet av egendomen. Som utbyte av ett brott eller av brottslig verksamhet anses även egendom som har trätt i stället för utbyte, avkastning av utbyte och avkastning av det som trätt i stället för utbyte. I 2–4 §§ regleras förutsättningarna för att förverka hjälpmedel m.m. vid brott.

Sakförverkande och värdeförverkande verkställs på olika sätt. Egendom som blir föremål för sakförverkande har normalt tagits i beslag. Beslutet om förverkande är då verkställt i och med att beslutet vinner laga kraft. Har den förverkade egendomen inte tagits i beslag, är det Kronofogdemyndigheten som verkställer beslutet enligt 16 kap. utsökningsbalken. Ett värdeförverkande verkställs i huvudsak genom uppbörd eller indrivning. Uppbörd sker genom att den som förverkandebeslutet avser betalar frivilligt. Betalar personen inte frivilligt, sker indrivning. Indrivningen sköts av Kronofogdemyndigheten.

För en närmare redogörelse för det svenska regelverket för förverkande, förfarandet vid förverkande, de åtgärder som finns för att säkra framtida verkställighet av förverkandebeslut samt verkställigheten av besluten hänvisas till prop. 2010/11:43 s. 25 ff.

2.2 Utvidgat förverkande

2.2.1 Förverkanderambeslutet

Den 24 februari 2005 antogs rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott (förverkanderambeslutet). Syftet med rambeslutet är att se till att det finns effektiva regler om förverkande av vinning av brott i alla medlemsstater i EU. För en närmare redogörelse för innehållet i rambeslutet hänvisas till prop. 2003/04:166 s. 5 ff. Rambeslutet är publicerat i Europeiska unionens officiella tidning (EUT L 68, 15.3.2005, s. 49) och finns i svensk lydelse som *bilaga 1*.

Av artikel 3 i förverkanderambeslutet följer en skyldighet för varje medlemsstat att vidta åtgärder för att kunna förverka egendom som härrör från den dömdes brottsliga verksamhet, även om egendomen i fråga inte kan knytas till ett konkret brott med vanliga beviskrav. En förutsättning är att personen i fråga har dömts för ett allvarligt brott. Vilka brott som ska kunna utlösa ett sådant utvidgat förverkande, de s.k. förverkandeutlösande brotten, framgår av punkten 1. Förverkanderambeslutet anvisar vidare i artikel 3.2 medlemsstaterna tre olika alternativa modeller för att införa utökade möjligheter till förverkande enligt artikeln i nationell rätt. För en närmare redogörelse för de olika modellerna hänvisas till prop. 2007/08:68 s. 50 f.

Huvuddelen av de lagförslag som krävdes för att genomföra rambeslutet trädde i kraft den 1 juli 2005 (prop. 2004/05:135, bet. 2004/05:JuU31, rskr. 2004/05:237). Beträffande frågan om utökade möjligheter till förverkande enligt artikel 3 genomfördes denna artikel genom införandet av bl.a. 36 kap. 1 b § brottsbalken (prop. 2007/08:68, bet. 2007/08:JuU18, rskr. 2007/08:203). Dessa lagändringar trädde i kraft den 1 juli 2008.

2.2.2 Brottsbalkens bestämmelser om utvidgat förverkande

Det svenska genomförandet i 36 kap. 1 b § brottsbalken tar sin huvudsakliga utgångspunkt i den modell som anvisas i artikel 3.2 a i förverkanderambeslutet, men går i vissa avseenden längre. Detta är möjligt eftersom rambeslutet tillåter medlemsstaterna att gå utöver de minimiregler som föreskrivs i rambeslutet.

Bestämmelsen om utvidgat förverkande i 36 kap. 1 b § brottsbalken är subsidiär i förhållande till annat utbytesförverkande och kan därför bara komma i fråga om den aktuella egendomen inte kan bli föremål för förverkande enligt andra bestämmelser. Till skillnad från vad som är fallet vid utbytesförverkande enligt 1 § fordras enligt 1 b § inte att det som förverkas kan knytas till ett visst konkret brott. Förverkande ska få ske även av annan egendom eller dess värde än utbyte av de brott som domen avser,

om det framstår som klart mera sannolikt än att så inte är fallet att egendomen utgör utbyte av brottslig verksamhet. Det beviskrav som ställs upp i svensk rätt är således lägre än det som återfinns i de modeller som anges i artikel 3.2 a förverkandebeslutet.

36 kap. 1 b § förutsätter för sin tillämpning att någon döms för ett brott för vilket är föreskrivet fängelse sex år eller mer och att det aktuella brottet har varit av beskaffenhet att kunna ge utbyte. I andra stycket görs undantag från reglerna om krav på viss straffskala genom en uppräknig av ett antal brott där förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt reglerna i första stycket också ska gälla, t.ex. människohandel och narkotikabrott. Förverkandet är en särskild rättsverkan av något av dessa s.k. förverkandeutlösande brott. Även här avviker de svenska reglerna från förverkandebeslutet (artikel 3.1) då ett större antal brottstyper kan utlösa ett utvidgat förverkande enligt brottsbalken jämfört med vad som krävs enligt rambeslutet.

Av tredje stycket framgår att även försök, förberedelse och stämpling omfattas. I fjärde stycket stadgas att utvidgat förverkande inte får beslutas om det är oskäligt. En av de omständigheterna som bör kunna beaktas vid en sådan bedömning är om straffvärdet av det förverkandeutlösande brottet är lågt. Andra faktorer som kan beaktas vid en skälighetsprövning är om annan betalningsskyldighet, t.ex. skattetillägg, har ålagts den tilltalade eller om egendomen varit i den tilltalades besittning under lång tid (prop. 2007/08:68 s. 97).

I 36 kap. 5 a § regleras mot vem talan om utvidgat förverkande kan föras. Utöver hos den dömda eller annan som medverkat till det brott som förverkandet grundas på kan en sådan talan även föras mot den som genom bodelning, arv, testamente eller gåva förvärvat egendomen. Även den som på annat sätt förvärvat egendomen av den dömda, och då haft vetskap om eller skälig anledning att anta att den har samband med brottslig verksamhet, ska kunna träffas av förverkandet.

2.3 Rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande

2.3.1 Genomförandet av rambeslutet i Sverige

Den 6 oktober 2006 antogs rådets rambeslut 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande). Rambeslutet innebär att beslut om förverkande som har meddelats i en medlemsstat i EU ska erkännas och verkställas i den eller de medlemsstater där personen i fråga har tillgångar. Målsättningen är att komma åt de ekonomiska vinster som brott kan ge upphov till och de hjälpmedel som använts eller har varit avsedda att användas för att begå brott, oavsett om egendomen finns i en annan medlemsstat än den i vilken förverkandebeslutet har meddelats. För en närmare redogörelse för innehållet i rambeslutet hänvisas till prop. 2010/11:43 s. 18 ff. Rambeslutet är publicerat i Europeiska unionens officiella tidning (EUT L 328, 24.11.2006, s. 59) och finns i svensk lydelse som *bilaga 2*.

Rambeslutet har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen (lagen om verkställighet av beslut om förverkande, prop. 2010/11:43, bet. 2010/11:JuU16, rskr. 2010/11:186) och förordningen (2011:578) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen (förordningen om verkställighet av beslut om förverkande). Lagen och förordningen trädde i kraft den 1 juli 2011.

I 1 kap. 2 och 3 §§ lagen om verkställighet av beslut om förverkande definieras vilka svenska respektive utländska förverkandebeslut som omfattas av lagens tillämpningsområde och som således kan bli föremål för verkställighet i Sverige eller inom övriga EU. I stort sett omfattas samtliga svenska beslut om förverkande av lagens tillämpningsområde; dock med några undan-

tag, t.ex. beslut enligt 36 kap. 3 § brottsbalken eller motsvarande reglering i annan lagstiftning (se prop. 2010/11:43 s. 43 ff.).

I 2 kap. regleras frågor om verkställighet utomlands av svenska förverkandebeslut och i 3 kap. regleras frågor om verkställighet i Sverige av utländska beslut. Kronofogdemyndigheten prövar enligt 2 kap. 1 § om ett svenskt beslut om förverkande ska sändas över till en annan medlemsstat för verkställighet i den staten. Det är också Kronofogdemyndigheten som prövar om ett beslut om förverkande som har meddelats i en annan medlemsstat och sänts över till Sverige ska erkännas och verkställas här (3 kap. 4 §).

Ett förverkandebeslut som sänds över till Sverige ska åtföljas av ett intyg som ska vara upprättat i enlighet med bilagan till rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande. I intyget ska i princip all den information finnas som behövs för att Kronofogdemyndigheten ska kunna pröva om beslutet får erkännas och verkställas i Sverige.

Utgångspunkten är att ett förverkandebeslut ska erkännas och verkställas, under förutsättning att det inte finns några lagliga eller praktiska hinder för det. I 3 kap. 10 och 11 §§ räknas de vägransgrunder upp som Kronofogdemyndigheten har att pröva innan myndigheten meddelar en s.k. verkställbarhetsförklaring. Verkställbarhetsförklaringen är ett beslut om att det utländska förverkandebeslutet är verkställbart i Sverige (3 kap. 8 §). Förklaringen ersätter dock inte det utländska beslutet utan anger endast att beslutet erkänns och får verkställas i Sverige och hur detta ska ske.

En verkställbarhetsförklaring får inte meddelas i strid med de svenska grundlagarna, Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) och de tilläggsprotokoll till konventionen som gäller som lag här i landet eller unionsrättens bestämmelser om skydd för grundläggande fri- och rättigheter (prop. 2010/11:43 s. 83 ff.).

Efter det att Kronofogdemyndigheten har meddelat en verkställbarhetsförklaring, ska myndigheten verkställa det utländska

beslutet på samma sätt som ett svenskt beslut om förverkande. Den mot vilken förklaringen gäller får överklaga densamma enligt 3 kap. 14 §. För rättens prövning gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden (ärendelagen) enligt 3 kap. 16 §. Kronofogdemyndighetens beslut under verkställigheten får överklagas enligt reglerna i 18 kap. utskökningsbalken. I 3 kap. 12 § finns bestämmelser om nedsättning av det verkställbara beloppet, i 13 § om uppskov med verkställigheten och i 15 § om upphävande av verkställbarhetsförklaringen. Därutöver finns bestämmelser om hur förverkad egendom ska hanteras och fördelas (3 kap. 17 och 18 §§).

2.3.2 Utestående frågor

Rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande omfattar även beslut om utvidgat förverkande, dels beslut som har meddelats med stöd av nationella bestämmelser som genomför artikel 3.1 och 3.2 i förverkanderambeslutet (*artikel 2 d iii*), dels beslut som har meddelats med stöd av andra bestämmelser om utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning (*artikel 2 d iv*).

I prop. 2010/11:43 konstaterades att beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken får anses falla in under den kategori av beslut som avses i artikel 2 d iv (s. 51). Eftersom dessa beslut inte omfattades av den föreslagna lagstiftningen för att genomföra rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande i departementspromemorian Verksamhet inom Europeiska unionen av bötesstraff och beslut om förverkande (Ds 2007:18 s. 143 f.), ansåg regeringen att ytterligare överväganden var nödvändiga innan några förslag presenterades (a. prop. s. 50 ff.). Lagen om verkställighet av beslut om förverkande kom därför endast att omfatta utländska beslut om utvidgat förverkande som beslutats med stöd av artikel 3.1 och 3.2 i förverkanderambeslutet (1 kap. 3 § första stycket 3).

I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande lämnade Sverige med anledning härav en förklaring enligt artikel 7.5 att Sverige inte skulle erkänna och verkställa sådana beslut om utvidgat förverkande som avses i artikel 2 d iv.

3 Överväganden och förslag

3.1 Ett utvidgat tillämpningsområde för lagen om verkställighet av beslut om förverkande

Förslag: Tillämpningsområdet för lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen ska utvidgas till att omfatta fler beslut om förverkande. Med ett svenskt beslut om förverkande ska även avses beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken. Med ett utländskt beslut om förverkande ska även avses beslut om utökade möjligheter till förverkande som har meddelats med stöd av andra bestämmelser i den utfärdande staten än sådana som har beslutats till följd av en tillämpning av artikel 3.1 och 3.2 om utökade möjligheter till förverkande i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott.

Skälen för förslaget

Allmänna utgångspunkter

Förverkande av utbyte av brott är ett viktigt och effektivt verktyg för att komma åt de vinster som brott ger upphov till. Ett nära samarbete över gränserna är många gånger en förutsättning för att effektivt kunna komma åt brottsvinster som finns i en annan stat än den i vilken förverkandebeslutet har meddelats.

Rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande syftar till att utveckla detta samarbete.

En allmän utgångspunkt bör vara att de förverkandebeslut som faller inom ramarna för rambeslutets reglering i så stor utsträckning som möjligt också bör omfattas av Sveriges samarbete med andra medlemsstater i EU. Detta framhölls också av regeringen i samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande (prop. 2010/11:43 s. 44 och 51 f.). Utvidgat förverkande ger utökade möjligheter att komma åt brottsvinster, särskilt de som kan kopplas till grov organiserad brottslighet. Samtidigt innebär utvidgat förverkande ett avsteg från kraven på kopplingen mellan utbytet och ett konkret brott. Lagen om verkställighet av beslut om förverkande omfattar inte svenska beslut om utvidgat förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken. Den omfattar inte heller utländska beslut om utvidgat förverkande som stödjer sig på andra bestämmelser i en medlemsstats nationella lagstiftning än de som genomför artikel 3 i förverkanderambeslutet eller bestämmelser som går längre än vad förverkanderambeslutet som ett minimum kräver, dvs. sådana beslut som avses i artikel 2 d iv i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande (se avsnitt 2.3.2). Frågan är nu om det finns skäl att utvidga lagens tillämpningsområde till beslut som avses i denna artikel.

Svenska beslut om utvidgat förverkande

Utvidgat förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken är, som nämnts ovan, ett viktigt verktyg i kampen mot allvarlig brottslighet. En förutsättning för att förverkande ska vara ett effektivt verktyg är dock att besluten kan verkställas på ett framgångsrikt sätt. Det är därför angeläget att svenska beslut ska kunna sändas över till den eller de medlemsstater i EU där den som beslutet riktar sig mot har tillgångar. Utgångspunkten bör vara att de möjligheter som erbjuds för att få ett beslut om utvidgat förverkande verkställt också ska användas.

En förutsättning för att ett svenskt beslut om utvidgat förverkande ska kunna bli föremål för verkställighet i en annan medlemsstat är att alla krav som ställs upp i artikel 2 i rambeslutet är uppfyllda. Av *punkten a* följer att förverkandebeslutet ska ha beslutats i samband med ett straffrättsligt förfarande. *Punkten c* föreskriver att förverkandebeslutet ska vara ett slutligt straff eller en slutlig åtgärd som har beslutats av domstol efter rättegång på grund av en eller flera brottsliga handlingar som innebär ett slutligt berövande av egendomen i fråga. Slutligen följer det av *punkten d iv* att egendomen kan förklaras förverkad enligt några andra bestämmelser om utökade möjligheter till förverkande (dvs. andra än de som anges i punkten d iii).

Enligt gällande svenska regler ska, om en talan om utvidgat förverkande riktas mot den tilltalade, frågan om förverkande tas upp samtidigt som åtalet. Gäller förverkandet någon som inte är tilltalad för brott, gäller rättegångsbalkens regler om åtal för brott enligt lagen (2008:369) om förfarandet vid förverkande av utbyte av brottslig verksamhet i vissa fall. En sådan talan förutsätter att det finns en lagkraftvunnen dom i det mål där åtal för det förverkandeutlösande brottet prövats. Det är domstol som beslutar om ett sådant förverkande. Rambeslutets krav på att beslutet om förverkande ska ha meddelats av domstol i samband med ett straffrättsligt förfarande är därmed uppfyllt.

Kravet på att beslutet om förverkande ska ha meddelats efter rättegång på grund av en brottslig handling får också anses vara uppfyllt eftersom ett svenskt utvidgat förverkande är en reaktion på det förverkandeutlösande brottet. Ett beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken är en särskild rättsverkan av brott, vilket utgör en slutlig åtgärd i enlighet med rambeslutet. Enligt 36 kap. 17 § brottsbalken tillfaller förverkad egendom staten om inte annat är föreskrivet, vilket inte heller är fallet vid utvidgat förverkande. Rambeslutets krav på att förverkandet ska innebära ett slutligt berövande är således också uppfyllt. Slutligen kan konstateras att ett beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken innebär att egendom förklaras förverkad enligt andra bestämmelser än de som följer av artikel 3.1 och 3.2 förverkanderambeslutet, dvs. ett beslut som

omfattas av artikel 2 d iv i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande (prop. 2010/11:43 s. 51).

Sammanfattningsvis kan konstateras att svenska beslut om utvidgat förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken uppfyller de krav som anges i artikel 2 i rambeslutet och omfattas således av tillämpningsområdet för rambeslutet.

Det kan visserligen inte uteslutas att vissa medlemsstater har lämnat en förklaring i enlighet med artikel 7.5 i rambeslutet med innebörd att beslut enligt rambeslutets artikel 2 d iv inte kommer att erkännas och verkställas i den staten. Vissa medlemsstater kan också ha infört en särskild vägransgrund kopplad till dessa beslut i enlighet med artikel 8.2 g i rambeslutet. Dessa faktorer kan Sverige inte råda över men de ändrar inte bedömningen att svenska beslut om utvidgat förverkande bör inkluderas i tillämpningsområdet för lagen om verkställighet av beslut om förverkande. Tvärtom bör Sverige utnyttja alla möjligheter att få svenska beslut om förverkande verkställda utifrån de skäl som anges ovan.

Det föreslås mot denna bakgrund att beslut om förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken ska inkluderas i definitionen av *ett svenskt beslut om förverkande* i 1 kap. 2 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande.

Utländska beslut om utvidgat förverkande

Vissa utländska beslut om utvidgat förverkande omfattas redan av tillämpningsområdet för lagen om verkställighet av beslut om förverkande (1 kap. 3 § första stycket 3) och är idag möjliga att verkställa i Sverige (se avsnitt 2.3.2). De beslut som faller utanför tillämpningsområdet är beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv i rambeslutet.

Vilka förutsättningar som gäller för att beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv ska få meddelas i en annan medlemsstat i EU har Sverige inte kontroll över. Ett alternativ skulle mot den bakgrunden kunna vara att behålla den förklaring

Sverige har till artikel 7.5 i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande och på så sätt inte behöva verkställa några beslut som faller in under artikel 2 d iv i rambeslutet. Detta är dock inte förenligt med de principer som gäller vid ömsesidigt erkännande. I ett system med ömsesidigt erkännande måste vi acceptera och ha förtroende för att även andra stater lagstiftning bygger på samma grundläggande värderingar som de svenska reglerna när bestämmelser om förverkande utformas, dvs. högt ställda krav på förutsebarhet och rättssäkerhet samt att det finns utrymme för proportionalitetsöverväganden. Om vi vill att svenska beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken ska verkställas i andra medlemsstater bör vi också godta att verkställa motsvarande utländska beslut i Sverige. Sveriges allmänna utgångspunkt i samarbetet med andra stater är att bistå dessa i största möjliga utsträckning. Det finns inga skäl för en annan uppfattning när det gäller beslut om utvidgade förverkanden.

Det är dessutom viktigt att poängtera att det endast är fråga om att erkänna och verkställa sådana beslut som lever upp till övriga förutsättningar i rambeslutet. Det ska också beaktas att samtliga medlemsstater är bundna av internationella konventioner som skapar ett grundläggande skydd för de personer som blir föremål för åtgärder av nu aktuellt slag. Av skäl 9 i rambeslutet följer vidare att beslut om förverkande ska fattas i enlighet med principerna om laglighet, subsidiaritet och proportionalitet.

Utgångspunkten bör således vara att svenska myndigheter ska bistå andra stater myndigheter med verkställighet i Sverige så långt det är möjligt i syfte att rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande ska bli ett effektivt verktyg för att komma åt de vinster som brott genererar.

Beträffande utländska beslut om utvidgat förverkande gäller, i likhet med vad som anförts ovan om svenska beslut, att de krav som anges i rambeslutet måste vara uppfyllda för att besluten ska få erkännas och verkställas i Sverige. Ett beslut måste enligt rambeslutet vara ett slutligt straff eller en slutlig åtgärd som har meddelats av en domstol efter rättegång på grund av en brottslig

handling. Vidare ska beslutet ha meddelats i samband med ett straffrättsligt förfarande och innebära ett slutligt berövande av egendomen i fråga. För en närmare genomgång av dessa rekvisit i förhållande till utländska beslut om förverkande hänvisas till prop. 2010/11:43 s. 43 ff.

Vad gäller kravet på att ett beslut ska vara fattat efter rättegång, konstaterades i propositionen att detta inte bör tolkas så att det finns ett krav på att det ska ha hållits en muntlig förhandling. Även skriftliga förfaranden i domstol får anses omfattas av begreppet (a. prop. s. 45). Det bör inte heller uppställas något krav på att beslutet om förverkande ska vara fattat efter ett straffrättsligt förfarande. Det räcker att en domstol har meddelat ett beslut om förverkande *i samband med* ett straffrättsligt förfarande. I propositionen konstaterades att rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande ger utrymme för att beslutet om förverkande kan ha fattats inom ramen för ett annat förfarande (a. prop. s. 46). Det väsentliga är i stället att det finns en koppling till ett straffrättsligt förfarande och att en eller flera brottsliga handlingar ligger till grund för förverkandebeslutet. Beslutet om förverkande måste vara en reaktion på en brottslig handling. Det är således en grundläggande förutsättning för att det ska bli aktuellt att erkänna och verkställa ett utländskt beslut om utvidgat förverkande att någon har dömts för ett brott, ett s.k. förverkandeutlösande brott. Anledningen till detta är att några medlemsstater har ett system med förverkande som inte har något samband med en fällande brottmålsdom. Den typen av beslut, som kan meddelas i ett straffrättsligt eller ett civilrättsligt förfarande, faller utanför rambeslutets tillämpningsområde.

Av vikt blir hur definitionen av utländska beslut om utvidgat förverkande formuleras för att skapa en klar och tydlig avgränsning mot de beslut som faller utanför rambeslutets tillämpningsområde. Detta hänger nära samman med vilka villkor som bör gälla för att erkänna och verkställa dessa beslut, se avsnitt 3.2. Definitionen tillsammans med vägransgrunderna kommer att avgöra vilka beslut som får erkännas och verkställas i Sverige. Ett alternativ är att ha en vid definition och avgränsa området för

vilka beslut som ska få verkställas i Sverige genom vägransgrunderna. Fokus kommer då att ligga på den prövning som sker när verkställbarhetsförklaringen meddelas, dvs. vid prövningen av om någon vägransgrund är tillämplig eller inte. Ett annat alternativ är att ha en förhållandevis snäv definition av vilka utländska beslut om utvidgat förverkande som avses och att den huvudsakliga gränsen för vilka beslut som ska få verkställas i Sverige framgår direkt av definitionen. Vägransgrunderna blir i dessa fall mer av en slags säkerhetsventil och fokus kommer att ligga i prövningen av om det aktuella beslutet om förverkande faller inom lagens tillämpningsområde eller inte.

En generell utgångspunkt vid utformningen av en definition i lagen om verkställighet av beslut om förverkande bör vara att denna ska ligga nära rambeslutets definition i artikel 2 d iv, vilket också stämmer överens med hur regeringen resonerade när rambeslutet genomfördes i svensk rätt (a. prop. s. 44). Artikel 2 d iv är dock öppet formulerad och det är ovisst hur lagstiftningen för utvidgat förverkande är utformad i andra medlemsstater. Detta skulle kunna tala för en snäv definition. På så vis skulle beslut om förverkande som känns främmande att verkställa i Sverige uteslutas. Mot detta talar den allmänna utgångspunkten att samarbetet med andra medlemsstater bör inkludera så många beslut som möjligt som faller in under rambeslutets tillämpningsområde. Dessutom torde det vara förenat med vissa svårigheter att skapa en tillräckligt snäv och tydlig definition för att ange utrymmet för vilka beslut som får verkställas i Sverige. Det framstår därför som mest ändamålsenligt att definitionen av det utvidgade tillämpningsområdet ligger så nära rambeslutets terminologi som möjligt. Tillämpningsområdet kommer då att bli brett, men genom att införa tydliga vägransgrunder kan gränsen sättas för vilka beslut som kan anses acceptabla att verkställa i Sverige (se avsnitt 3.2).

Det föreslås mot denna bakgrund att beslut genom vilka egendom har förverkats med stöd av andra bestämmelser om utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning än sådana som framgår av 1 kap. 3 § första

stycket 3 lagen om verkställighet av beslut om förverkande ska inkluderas i definitionen av *ett utländskt beslut om förverkande*.

Det kan inte uteslutas att vissa beslut som sänds över till Sverige för verkställighet trots detta faller utanför lagens tillämpningsområde. Detta kan t.ex. gälla om ett beslut om förverkande inte har meddelats på grund av en brottslig handling, dvs. när det saknas ett förverkandeutlösande brott. I propositionen anges att det i uppenbara fall kan bli aktuellt att väcka frågan om att avvisa en verkställighet på den grunden att förverkandebeslutet faller utanför tillämpningsområdet (a. prop. s. 47). Detta gäller givetvis även för utvidgat förverkande.

En utvidgning av tillämpningsområdet innebär att Sverige kan dra tillbaka den förklaring som lämnats i enlighet med artikel 7.5 om att Sverige inte erkänner och verkställer beslut enligt artikel 2 d iv i rambeslutet, se vidare avsnitt 3.6.

3.2 Villkor för att erkänna och verkställa utländska beslut om utvidgat förverkande

Förslag: Ett utländskt beslut om utvidgat förverkande ska få erkännas och verkställas i Sverige under i huvudsak samma förutsättningar som gäller för beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken. Det ska därmed krävas att den gärning som ligger till grund för det utländska beslutet om förverkande motsvarar brott enligt svensk lag och att det för gärningen är föreskrivet fängelsestraff i sex år eller mer enligt svensk lag eller att gärningen motsvarar något av de brott som räknas upp i 36 kap. 1 b § andra och tredje styckena. Vidare ska brottet ha varit av beskaffenhet att kunna ge utbyte och det ska finnas en koppling mellan den förverkade egendomen och brottslig verksamhet. Slutligen ska ett utländskt beslut om utvidgat förverkande inte få erkännas och verkställas i Sverige om det är uppenbart oskäligt.

Skälen för förslaget

Inledande överväganden

Det föreslås i avsnitt 3.1 att tillämpningsområdet för lagen om verkställighet av beslut om förverkande ska utvidgas till att även omfatta beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande, såväl när det gäller svenska som utländska beslut.

I 3 kap. 10 och 11 §§ lagen om verkställighet av beslut om förverkande anges när en verkställbarhetsförklaring inte får meddelas. Därutöver gäller att en verkställbarhetsförklaring inte får meddelas i strid mot Europakonventionen och de svenska grundlagarna. En utförlig redogörelse för vägransgrunderna finns i prop. 2010/11:43 s. 71 ff. Samtliga vägransgrunder kommer att gälla även beträffande sådana utländska beslut om utvidgat förverkande som nu föreslås omfattas av lagens tillämpningsområde.

När det gäller de beslut om utvidgat förverkande som omfattas av artikel 2 d iv är det enligt artikel 8.2 g i rambeslutet tillåtet att i det enskilda fallet vägra att erkänna och verkställa ett beslut om utvidgat förverkande. Bestämmelsen innehåller inga begränsningar i detta hänseende utan innebär att den verkställande staten vid genomförandet av rambeslutet själv kan avgöra om och i så fall under vilka förutsättningar erkännande och verkställighet ska få ske.

En allmän utgångspunkt bör vara att Sverige ska bistå andra stater i så stor utsträckning som möjligt. Detta återspeglas också på flera sätt i den lagstiftning som finns på området. Det finns t.ex. inga hinder mot att verkställa ett utländskt beslut om bötesstraff där bötesnivån överskrider vad som skulle vara möjligt att döma ut enligt svenskt lag (prop. 2008/09:218 s. 60 f.). Nivåerna på en viss påföljd ska i huvudsak inte påverka synen på samarbetet.

När det gäller verkställighet av beslut om utvidgat förverkande som går utöver vad som följer av artikel 3 i förverkande-

rambeslutet är förhållandet delvis ett annat. Mot bakgrund av den vida utformningen av artikel 2 d iv är det svårt att överblicka vilka typer av beslut som kan bli aktuella att erkänna och verkställa i Sverige. Det kan tänkas att vissa beslut avviker i stor utsträckning från de beslut som är möjliga att meddela i Sverige. Detta gäller i första hand inte vad som har förverkats utan mer under vilka förutsättningar ett beslut om förverkande har meddelats. Den prövning som ska ske bör ligga så nära den prövning som sker i ett motsvarande nationellt fall som möjligt för att vara praktisk hanterbar. Mot denna bakgrund bör utgångspunkten vara att de förutsättningar som gäller för att få besluta om förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken i huvudsak även ska gälla för att ett utländskt beslut ska få erkännas och verkställas i Sverige.

I de följande avsnitten redogörs närmare för de förutsättningar som föreslås gälla för att ett utländskt beslut om förverkande som avses i artikel 2 d iv ska få erkännas och verkställas i Sverige.

Det förverkandeutlösande brottet

En grundläggande förutsättning för att besluta om förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken är att en person har dömts till ansvar för ett brott. Detta brott brukar benämnas det förverkandeutlösande brottet. Samma krav bör gälla för att ett utländskt beslut om utvidgat förverkande ska få erkännas och verkställas i Sverige. Ett beslut om förverkande av egendom som t.ex. enbart har sin grund i en misstanke om kriminell verksamhet och som har beslutats i ett civilrättsligt förfarande ska inte få verkställas här. Därutöver bör det krävas att det förverkandeutlösande brottet motsvaras av en gärning som är straffbar i Sverige. På så sätt undviks erkännande och verkställighet av förverkandebeslut som grundar sig på gärningar som ter sig alltför främmande från svensk synvinkel. Mot bakgrund av att beslut om utvidgat förverkande kan se mycket olika ut i medlemsstaterna är det rimligt

att ställa upp ett allmänt krav på dubbel straffbarhet även om ett sådant krav som huvudregel inte ställs upp vid erkännande och verkställighet av andra beslut om förverkande enligt aktuell lagstiftning. Kravet på dubbel straffbarhet ska avse det eller de brott som legat till grund för beslutet om utvidgat förverkande, dvs. det förverkandeutlösande brottet, och inte vilken typ av brottslig verksamhet som den förverkade egendomen härrör från.

Det förverkandeutlösande brottet får heller inte vara av mindre allvarligt slag. I samband med införandet av utvidgat förverkande i svensk rätt konstaterade regeringen att det rörde sig om en helt ny form av rättsverkan av brott och att viss försiktighet var påkallad (prop. 2007/08:68 s. 55). Enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken gäller att det för brottet är föreskrivet sex års fängelse eller mer. Av andra stycket följer att utvidgat förverkande kan komma ifråga även vid andra brott än sådana med sex års fängelse i straffskalan, t.ex. vid narkotikabrott enligt 1 § narkotikastrafflagen (1968:64) för vilket maxstraffet är tre års fängelse. Tredje stycket stadgar att försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som anges i första eller andra stycket också ska kunna utlösa ett förverkande. Samma förutsättningar bör gälla vid erkännande och verkställighet av utländska beslut, dvs. det förverkandeutlösande brottet ska motsvaras av ett brott för vilket det är föreskrivet sex års fängelse eller mer eller att brottet motsvaras av de brott som räknas upp i andra stycket i 36 kap. 1 b § brottsbalken samt att försök, förberedelse eller stämpling till dessa brott omfattas.

I 36 kap. 1 b § brottsbalken uppställs vidare ett krav på att brottet ska ha varit av beskaffenhet att kunna ge utbyte. Detta innebär att det förverkandeutlösande brottet ska ha ett vinningsrekvisit, i det enskilda fallet ha gett eller haft förutsättningar att ge utbyte trots att ett vinningsrekvisit saknas eller vara ett brott utan vinningsrekvisit men till sin karaktär sådant att det kan ge utbyte (a. prop. s. 59 f.). Kravet är ett sätt att kvalificera vilka brott som får utlösa ett utvidgat förverkande. Ett liknande krav uppställs även i artikel 3.1 b i förverkanderambeslutet. Där anges att brottet ska vara av sådan karaktär att det kan ge ekonomisk

vinst. Ett motsvarande krav bör gälla för erkännande och verkställighet av utländska beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv. Kravet bör utformas i överensstämmelse med 36 kap. 1 b § brottsbalken för att säkerställa att den prövning som ska ske utgår från hur rekvisitet tolkas i svensk rätt.

Utbyte av brottslig verksamhet och beviskravet

Enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken kan egendom förverkas trots att den inte kan kopplas till ett konkret brott. Det innebär emellertid inte att det förverkandeutlösande brottet gör det möjligt att förverka all egendom hos den dömda utan det är bara sådan egendom som bedöms härröra från brottslig verksamhet som kan förverkas. En motsvarande koppling bör gälla i fall när Sverige ska erkänna och verkställa andra medlemsstaters beslut om utvidgat förverkande. Det är således inte aktuellt att erkänna och verkställa beslut som innebär att den dömdes egendom förverkats enbart på den grunden att han eller hon har dömts för ett allvarligt brott.

För att ett beslut om utvidgat förverkande ska kunna meddelas i Sverige måste åklagaren visa att det framstår som klart mera sannolikt att egendomen utgör utbyte av brottslig verksamhet än att så inte är fallet. Detta innebär att det som åklagaren påstår måste vara sannolikt i sig, samt att sannolikheten för påståendet på ett tydligt sätt ska överträffa sannolikheten för att det förhåller sig på motsatt sätt. Beviskravet i 36 kap. 1 b § brottsbalken ska bedömas utifrån samtliga omständigheter i målet, bl.a. egendomens beskaffenhet, de omständigheter under vilka egendomen påträffades samt förhållandet till den aktuella personens personliga och ekonomiska förhållanden (prop. 2007/08:68 s. 95 f.).

Det är emellertid tveksamt om det är lämpligt att som ett villkor för erkännande och verkställighet av utländska förverkandebeslut införa ett liknande beviskrav för att urskilja om ett beslut om utvidgat förverkande får verkställas i Sverige eller inte.

Underlaget som kommer att ligga till grund för prövningen i Sverige är främst det intyg som bifogas det utländska beslutet om förverkande samt själva beslutet. Det är endast intyget som enligt rambeslutet måste översättas av den utfärdande myndigheten, inte det beslut som ska verkställas (prop. 2010/11:43 s. 65). Givetvis finns det inget som hindrar att vid behov översätta det bifogade beslutet eller be den utfärdande myndigheten om kompletterande underlag. Det framstår dock inte som rimligt att vid den svenska prövningen av om ett utländskt beslut ska erkännas och verkställas här behöva bedöma om beviskravet vad avser kopplingen mellan den förverkade egendomen och den brottsliga verksamheten lever upp till den nivå som krävs för att meddela ett beslut om utvidgat förverkande enligt svensk rätt. För att i det enskilda fallet kunna göra en sådan prövning skulle samma bevisupptagning behöva ske i Sverige som den som skedde i det förfarande som ledde fram till beslutet om förverkande i den andra medlemsstaten. I denna del bör därför avsteg göras från vad som gäller enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken vid prövningen av om det utländska beslutet ska erkännas och verkställas i Sverige.

Om det vid den svenska prövningen framkommer att kravet på samband mellan egendomen och den brottsliga verksamheten är alldeles för lågt ställt och det ur ett svenskt perspektiv skulle anses oacceptabelt att erkänna och verkställa det utländska beslutet, bör beslutet inte få erkännas och verkställas i Sverige. Mot bakgrund av svårigheten att göra en exakt bedömning av bevisnivån när det gäller utländska förverkandebeslut, bör detta i stället vägas in i den allmänna skälighetsbedömning som föreslås nedan.

Personkretsen

Ett förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken riktar sig oftast mot den som dömts för det förverkandeutlösande brottet. Det finns emellertid möjlighet att rikta ett förverkande mot någon

annan fysisk eller juridisk person enligt bestämmelserna i 36 kap. 5 a §. Skälet för detta är att regleringen inte ska kunna kringgås (prop. 2007/08:68 s. 67 f.). Rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande innehåller inte några begränsningar avseende vem ett beslut om förverkande får riktas mot. Med hänsyn till att det saknas kunskap om vem utvidgat förverkande får ske hos i andra medlemsstater är viss försiktighet påkallad när personkretsen för den nu aktuella regleringen ska avgränsas. Ett utländskt beslut om utvidgat förverkande bör därför inte få erkännas och verkställas i Sverige om förverkandet riktar sig mot någon annan än den personkrets som föreskrivs i svenska regler.

Skälighetsbedömningen

Ett förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken får inte beslutas om det är oskäligt. Skulle domstolen finna att ett förverkande är oskäligt, kan den, beroende på omständigheterna, välja att helt underlåta att besluta om förverkande eller att besluta om partiellt förverkande. Enligt flertalet andra förverkanderegler, t.ex. enligt 36 kap. 1 § brottsbalken, gäller att förverkande inte får beslutas om det är uppenbart oskäligt. Det finns alltså ett större utrymme att underlåta utvidgat förverkande än för annat utbytesförverkande. Anledningen till detta är att reglerna om utvidgat förverkande i flera avseenden avviker från vad som annars gäller för förverkande, bl.a. gäller ett sänkt beviskrav, inget krav på att egendomen härrör från ett konkret brott och att den som berörs inte behöver ha varit delaktig i eller ens känt till den brottsliga verksamheten. Mot bakgrund av detta ansågs det behövas en vidare ventil för att undvika stötande resultat (prop. 2007/08:68 s. 77).

Ett argument mot att införa ett liknande skälighetsrekvisit för erkännande och verkställighet av utländska beslut är att en skälighetsprövning inte är lämplig i samarbete som vilar på principen om ömsesidigt erkännande. Till detta kommer att en sådan prövning rent faktiskt kan bli svår att göra mot bakgrund av det

material som normalt sett finns tillgängligt vid prövningen, dvs. det utländska beslutet som ska verkställas samt bifogat intyg. I samarbetet mellan medlemsstaterna i EU är därför utgångspunkten att denna typ av prövningar inte görs. Vilka domar och beslut som omfattas av detta samarbete brukar dock vara tydligt definierade i rambesluten. Så är det inte när det gäller utvidgat förverkande. Rambeslutet innebär att beslut om utvidgat förverkande som har meddelats med stöd av nationella regler kan bli föremål för erkännande och verkställighet i en annan medlemsstat. En verkställande medlemsstat kan i samband med genomförandet av rambeslutet svårligen veta vilka typer av förverkandebeslut det kan bli aktuellt att verkställa.

Skälighetsprövningar i olika sammanhang är inte främmande för svenska domstolar och i detta fall finns det ett behov av att skapa en säkerhetsventil för att undvika erkännande och verkställighet av beslut om utvidgade förverkanden som ter sig alltför främmande ur svensk synvinkel och där de nu gällande och föreslagna vägransgrunderna inte räcker till. En verkställbarhetsförklaring bör därför inte få meddelas om det är oskäligt.

Vid utformningen av en sådan bestämmelse är ett alternativ att utgå från vad som gäller enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken. En förutsättning för att erkänna och verkställa ett utländskt beslut i Sverige skulle i så fall vara att det inte är *oskäligt*. Motsvarande förutsättningar för att få besluta om utvidgat förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken skulle i detta avseende kunna gälla som för att erkänna och verkställa ett utländskt beslut om utvidgat förverkande. En fördel med denna lösning är att tingsrätten kan få vägledning från svensk praxis och svenska förarbeten i sin bedömning av om det skulle vara oskäligt att erkänna och verkställa det utländska beslutet i Sverige. Även om den skälighetsprövning som ska ske i enlighet med 36 kap. 1 b § brottsbalken kan ge viss vägledning, är det emellertid svårt att se hur tingsrätten på ett tillfredsställande sätt och baserat på det underlag som normalt kan förväntas finnas tillgängligt i ärendet ska kunna göra en sådan prövning. I likhet med vad som har anförts ovan när det gäller beviskravet skulle en sådan prövning innebära att

en omfattande bevisupptagning skulle behöva ske i Sverige. Detta kan inte anses motiverat mot bakgrund av att det handlar om verkställighet av ett beslut som har meddelats och vunnit laga kraft i en annan medlemsstat.

Ett annat alternativ är att aktuella beslut inte ska få erkännas och verkställas i Sverige om det är *uppenbart oskäligt*. Att lägga nivån för vilka beslut som ska få erkännas och verkställas vid uppenbart oskäligt får anses ge den säkerhetsventil som behövs. Vidare får det anses vara mer praktiskt möjligt för tingsrätten att pröva om det är uppenbart oskäligt att erkänna och verkställa ett utländskt beslut i Sverige än om det är oskäligt. Detta eftersom utrymmet för att underlåta att erkänna och verkställa beslutet blir något mindre än om kravet hade varit att det inte ska vara oskäligt. Begreppet uppenbart oskäligt är inte ett främmande begrepp i förverkandesammanhang. Av flera svenska förverkanderegler framgår att förverkande inte får ske om det är uppenbart oskäligt, t.ex. 36 kap. 1 § brottsbalken. Av de särskilda vägransgrunderna bör det därför framgå att en verkställbarhetsförklaring inte får meddelas om det är uppenbart oskäligt.

Den prövning som ska ske måste ske utifrån en helhetsbedömning i det enskilda fallet. Det är inte fråga om att ompröva det redan lagakraftvunna utländska beslutet om förverkande utan om att undvika resultat där erkännande och verkställighet i Sverige skulle vara uppenbart oskäligt. Som exempel på situationer där det får anses vara uppenbart oskäligt att erkänna och verkställa ett utländskt beslut om förverkande kan nämnas att det beviskrav som har tillämpats i det specifika fallet har varit oacceptabelt lågt eller att bevisbördan för att visa att egendomen är lagligt åtkommen har legat på den hos vilken förverkandet skett. När det gäller beviskravet är det, i enlighet med vad som anförts ovan, inte möjligt att ange någon exakt nivå, utan detta får bedömas från fall till fall. Har beviskravet i den utfärdande staten legat under vad som gäller enligt överviktsprincipen (*balance of probabilities*), dvs. att det är mer sannolikt att egendomen härrör från brottslig verksamhet än motsatsen, kan detta föranleda att det anses uppenbart oskäligt att erkänna och verk-

ställa beslutet i Sverige. En annan omständighet som tingsrätten kan ha anledning att beakta är om straffvärdet för det förverkandeutlösande brottet är väldigt lågt, även om det formellt sett faller inom ramen för de brott som kan utlösa ett utvidgat förverkande. Även andra omständigheter kan dock behöva beaktas.

Det bör påpekas att det, mot bakgrund av att regleringen kring utvidgat förverkande ser så olika ut i medlemsstaterna, inte kan förutsättas att motsvarande underlag som ligger till grund för ett beslut om förverkande enligt svensk lag finns tillgängligt när det är fråga om att erkänna och verkställa ett utländskt beslut. Som huvudregel bör det material som ska översändas enligt 3 kap. 5 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande anses tillräckligt för domstolens bedömning. Såsom framförts ovan finns det dock inget som hindrar att förverkandebeslutet vid behov översätts samt att kompletterande uppgifter begärs in. Detta kan t.ex. komma i fråga när det av befintliga handlingar i ärendet framkommer sådana uppgifter som tyder på att det skulle vara uppenbart oskäligt att erkänna och verkställa beslutet i Sverige.

3.3 Behörig myndighet

3.3.1 Allmänna utgångspunkter

Kronofogdemyndigheten är enligt 2 kap. 1 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande behörig myndighet när Sverige är utfärdande stat, dvs. det är Kronofogdemyndigheten som prövar om ett svenskt beslut om förverkande ska sändas över till en annan medlemsstat för verkställighet där. Kronofogdemyndigheten är också behörig myndighet när Sverige är verkställande stat, när det gäller såväl att erkänna som att praktiskt verkställa ett utländskt beslut om förverkande i Sverige (3 kap. 4 §). En närmare redogörelse för de resonemang som låg till grund för att utse Kronofogdemyndigheten som behörig myndighet finns i prop. 2010/11:43 s. 53 ff. Där redogörs också

för de krav som ställs upp i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande för att en myndighet ska få utses som behörig myndighet.

Frågan är om Kronofogdemyndigheten ska vara behörig myndighet när Sverige är utfärdande respektive verkställande stat även avseende beslut om utvidgat förverkande eller om någon annan myndighet bör komma i fråga för att fatta dessa beslut. Delvis andra faktorer kan vara relevanta vid bedömningen av vilken myndighet som är bäst lämpad när det gäller beslut om utvidgat förverkande än vad som är fallet vid de förverkandebeslut som redan omfattas av lagens tillämpningsområde. Vid erkännande och verkställighet i Sverige av utländska beslut är det fråga om en hantering i flera led. Det utländska beslutet ska tas emot, en prövning av om beslutet är verkställbart ska ske och slutligen ska det verkställas. Den prövning som föreslås ske av om ett utländskt beslut om utvidgat förverkande ska få erkännas och verkställas i Sverige kommer i väsentliga delar skilja sig från den prövning som sker avseende de beslut som redan omfattas av lagens tillämpningsområde (se avsnitt 3.2).

Rambeslutet ställer inte upp några hinder mot att en medlemsstat utser flera behöriga myndigheter. Det finns heller inget hinder mot att olika myndigheter ansvarar för olika led. En grundläggande förutsättning är att hanteringen i alla led lever upp till en effektiv och rättssäker hantering.

3.3.2 Verkställighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen

Bedömning: Kronofogdemyndigheten bör vara behörig myndighet när det gäller att pröva om ett svenskt beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken ska sändas över till en annan medlemsstat i EU för erkännande och verkställighet. Detta föranleder inte någon lagändring.

Skälen för bedömningen: Enligt lagen om verkställighet av beslut om förverkande får Kronofogdemyndigheten sända över ett förverkandebeslut till en annan medlemsstat inom EU om det är förenligt med rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande och om det kan antas ge fördelar vid verkställigheten av beslutet (2 kap. 1 §). Några särskilda förutsättningar för att få sända över ett beslut om utvidgat förverkande till en annan medlemsstat finns inte i rambeslutet. Det finns ingen anledning att ställa upp några särskilda villkor i den svenska lagen kopplat specifikt till utvidgat förverkande. Samma prövning bör således ske för att få sända över ett beslut om utvidgat förverkande till en annan medlemsstat för verkställighet som redan i dag gäller för övriga förverkandebeslut. Någon ändring i den aktuella bestämmelsen behövs inte för att uppnå detta. Vid prövningen bör det givetvis kontrolleras om den medlemsstat som behörig myndighet avser att skicka beslutet till har lämnat en förklaring enligt artikel 7.5 rambeslutet med innebörd att nu aktuella beslut om utvidgat förverkande inte kommer att erkännas och verkställas i den staten.

Av definitionen av ett svenskt beslut om förverkande enligt lagen framgår tydligt vilka beslut som kan bli föremål för verkställighet utomlands, dvs. beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken. Någon gränsdragningsproblematik för den behöriga myndigheten när det gäller att avgöra vilka svenska beslut som faller inom lagens tillämpningsområde och som det kan bli aktuellt att sända över till en annan medlemsstat bör därför inte uppstå. I likhet med vad som redan är fallet vid andra former av förverkande, bör därför Kronofogdemyndigheten pröva om ett svenskt beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken ska sändas över till en eller flera andra medlemsstater för verkställighet.

3.3.3 Verkställighet i Sverige

Förslag: Domstol ska pröva om vissa beslut om utvidgat förverkande som har meddelats i en annan medlemsstat i EU är verkställbara i Sverige. Detta gäller beslut om utvidgat förverkande som har meddelats med stöd av andra bestämmelser om utökade möjligheter till förverkande i den utfärdande staten än sådana som beslutats till följd av en tillämpning av artikel 3.1 och 3.2 om utökade möjligheter till förverkande i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott.

Bedömning: Kronofogdemyndigheten bör ansvara för verkställigheten av utländska beslut om utvidgat förverkande efter det att domstol har meddelat en verkställbarhetsförklaring.

Skälen för förslaget och bedömningen: I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande diskuterades olika lösningar när det gäller vilken myndighet som var bäst lämpad att bedöma om ett utländskt förverkandebeslut ska få erkännas och verkställas i Sverige. Till grund för bedömningen att utse Kronofogdemyndigheten låg bl.a. ställningstagandet att prövningen inte bör ske på en högre nivå än vad som är sakligt motiverat. Det framhölls också att avgörande vikt ska fästas vid det innehåll som prövningsförfarandet i praktiken innebär. Den aktuella prövningens innehåll ansågs visserligen vara mer av straffrättslig än exekutiv karaktär. Regeringen ansåg dock inte att det fanns några hinder mot att en myndighets verksamhet utvecklas och även inkluderar frågor som ligger i anslutning till dess verksamhetsområde. Slutligen framhölls fördelen med ett sammanhållet system. Eftersom Kronofogdemyndigheten föreslogs ansvara för att sända över

svenska beslut till andra medlemsstater och att verkställa utländska beslut i Sverige, föll det sig naturligt att myndigheten även borde ansvara för bedömningen av om ett utländskt lagakraftvunnet förverkandebeslutet ska erkännas och verkställas i Sverige, dvs. meddela en verkställbarhetsförklaring. För en närmare redogörelse hänvisas till prop. 2010/11:43 s. 55 ff. och Ds 2007:18 s. 125 ff.

När det gäller frågan om huruvida nu aktuella beslut, dvs. beslut enligt artikel 2 d iv rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande, ska få erkännas och verkställas i Sverige kan det inte i samma utsträckning som för övriga förverkandebeslut anses vara frågan om ett samarbete baserat på principen om ömsesidigt erkännande. Anledningen till detta är att medlemsstaterna kan välja att helt utesluta beslutsformen alternativt införa en särskild vägransgrund anpassad efter nationella utgångspunkter. Denna möjlighet innebär, som konstateras i avsnitt 3.2, att en medlemsstat själv kan avgöra de förutsättningar som ska gälla för att erkänna och verkställa ett utländskt beslut om utvidgat förverkande.

Det som talar för att Kronofogdemyndigheten bör utses till behörig myndighet även när det gäller beslut om utvidgat förverkande är att ett sådant alternativ skapar ett sammanhållet system. Detta får dock anses vara underordnat det faktum att föreslagna vägransgrunder (se avsnitt 3.2) i betydligt större utsträckning än beträffande redan existerande vägransgrunder kommer att innebära en avsevärt mer ingående materiell prövning av straffrättsliga frågor. Bedömningar som dubbel straffbarhet, om brottet är av beskaffenhet att kunna ge utbyte och om det är uppenbart oskäligt att erkänna och verkställa beslutet i Sverige kommer att ligga på den myndighet som utses som behörig. Såsom redan framgått bör det vara den faktiska prövningen som bör vara av avgörande vikt när man tar ställning till vilken myndighet som ska besluta om att verkställighet får ske i Sverige eller inte. Den prövning som i dessa fall ska göras inbegriper straffrättsliga bedömningar som normalt inte ligger på Kronofogdemyndigheten utan hos åklagare och domstolar. Även

om det är fråga om lagakraftvunna domstolsbeslut är det mot bakgrund av den materiella prövning som föreslås ske inte lämpligt att lägga prövningen av om beslutet ska erkännas och verkställas i Sverige på Kronofogdemyndigheten.

Några andra myndigheter än Åklagarmyndigheten eller domstol kan därmed inte vara aktuella. Åklagare har i dag inte någon roll i hanteringen av utländska beslut om förverkande enligt lagen om verkställighet av beslut om förverkande. Skälet för att denna ordning valdes var bl.a. att samarbetet på verkställighetsstadiet normalt sett ligger utanför Åklagarmyndighetens verksamhetsområde. På annat sätt förhåller det sig med domstol. Enligt 3 kap. 14 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande får en av Kronofogdemyndigheten meddelad verkställbarhetsförklaring överklagas till domstol.

Ett beslut om utvidgat förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken meddelas av domstol. I avsnitt 3.2 föreslås att den prövning som ska ske för att ett utländskt beslut ska få erkännas och verkställas i Sverige till vissa delar motsvarar den prövning som sker i ett motsvarande nationellt fall. Med beaktande av att åklagare inte är involverade i det förfarande som gäller för samarbete inom EU när det gäller beslut om förverkande, att det är domstol som beslutar om utvidgat förverkande i svensk rätt och att den prövning som ska ske av utländska beslut ligger mycket nära den som sker i ett nationellt fall, kan det inte anses motiverat med en annan lösning än att lägga prövningen på domstol. Domstol bör således pröva om ett utländskt beslut om utvidgat förverkande ska få erkännas och verkställas i Sverige.

Hur ärendet ska initieras i domstol och domstolens handläggning behandlas närmare i avsnitt 3.4.

När det gäller den faktiska verkställigheten saknas det däremot skäl att frångå vad som gäller vid verkställigheten av de förverkandebeslut som redan omfattas av lagens tillämpningsområde. Kronofogdemyndigheten är behörig att verkställa utländska förverkandebeslut enligt lagen om verkställighet av beslut om förverkande och bör vara så även beträffande utländska beslut om utvidgat förverkande.

3.4 Förfaranderegler

Förslag: Kronofogdemyndigheten ansöker hos tingsrätt om att ett beslut om förverkande, som har meddelats med stöd av andra bestämmelser i den utfärdande staten om utökade möjligheter till förverkande än sådana som beslutats till följd av en tillämpning av artikel 3.1 och 3.2 i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott, ska erkännas och verkställas i Sverige. En ansökan ska göras hos den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

Finner tingsrätten att beslutet är verkställbart, ska tingsrätten meddela en verkställbarhetsförklaring.

Bedömning: När det gäller handläggningen i domstol bör lagen (1996:242) om domstolsärenden gälla. Den föreslagna beslutsordningen föranleder inga andra ändringar i lag när det gäller förfarandereglerna.

Skälen för förslaget och bedömningen

Hur förfarandet inleds

Enligt 3 kap. 5 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande ska ett utländskt förverkandebeslut med bifogat intyg sändas över till Kronofogdemyndigheten. Trots att domstol nu föreslås bli exklusivt behörig att meddela en verkställbarhetsförklaring avseende de beslut om utvidgat förverkande som föreslås inkluderas i lagens tillämpningsområde, bör Kronofogdemyndigheten ansvara för att ta emot även dessa beslut. En annan ordning skulle innebära att den utfärdande myndigheten närmare skulle behöva undersöka vilken myndighet i Sverige beslutet ska skickas till. Att lägga mottagandet av vissa beslut på domstol och av övriga beslut på Kronofogdemyndigheten kan inte anses ändamålsenligt. En mer effektiv ordning uppnås om samtliga beslut

skickas till Kronofogdemyndigheten, vilket också skapar ett mer sammanhållet system. Kronofogdemyndigheten bör därför ansvara för att ta emot även nu aktuella beslut. Någon särskild bestämmelse om detta behövs inte utan det följer av 3 kap. 5 §.

I enlighet med vad som föreslagits ovan kommer delvis olika förutsättningar att gälla för erkännande och verkställighet av beslut om utvidgat förverkande enligt 1 kap. 3 § första stycket 3 lagen om verkställighet av beslut om förverkande och de beslut om utvidgat förverkande som nu föreslås inkluderas i lagens tillämpningsområde. Detta gäller såväl vilken myndighet som meddelar en verkställbarhetsförklaring som vilka vägransgrunder som blir tillämpliga. För att Kronofogdemyndigheten ska veta vilken prövning som är aktuell, och om det är Kronofogdemyndigheten eller domstol som ska meddela en verkställbarhetsförklaring, måste myndigheten bli informerad om vilken typ av beslut det rör sig om. Den utfärdande myndigheten ska i det intyg som alltid ska bifogas förverkandebeslutet ange vilken typ av beslut om utvidgat förverkande som skickas över för verkställighet. Utgångspunkten måste vara att Kronofogdemyndigheten ska kunna förlita sig på denna information, vilket också framhölls i samband med genomförandet av rambeslutet (prop. 2010/11:43 s. 90 f.).

Om den utfärdande myndigheten anger att det rör sig om ett beslut som är att hänföras till artikel 2 d iv (se intyget i bilaga 2; ruta i, punkt 1.2 iv), dvs. ett beslut som har fattats med stöd av andra nationella regler än de som genomför artikel 3.1 och 3.2 i förverkanderambeslutet, är det tingsrätten som ska pröva om beslutet får erkännas och verkställas i Sverige. Tingsrätten har därmed även att meddela en verkställbarhetsförklaring. Frågan om hur ärendet ska initieras i domstol behandlas nedan. Om den utfärdande myndigheten däremot anger att det rör sig om ett beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iii (ruta i, punkt 1.2 iii a–c), dvs. beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 3 lagen om verkställighet av beslut om förverkande, är det på samma sätt som i dag Kronofogdemyndigheten som ska pröva ärendet.

I intyget ska den utfärdande myndigheten även ange vilken brottslighet som ligger till grund för förverkandebeslutet (se ruta i, punkt 2). Det kan inte uteslutas att den utfärdande myndighet anger att det rör sig om ett beslut om utvidgat förverkande som grundar sig på artikel 3.1 och 3.2 i förverkanderambeslutet men samtidigt anger ett brott som inte överensstämmer med den katalog som finns angiven artikel 3.1 i förverkanderambeslutet. Den utfärdande myndigheten kan vara av uppfattningen att, även om det rör sig om annan brottslighet, beslutet om det utvidgade förverkandet baserar sig på nämnda rambeslut. I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande i Sverige underströks det att det i dessa fall inte är fråga om ett beslut om förverkande med stöd av förverkanderambeslutet utan att det beslutet är att hänföras till den kategorin av beslut som avses i artikel 2 d iv i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande. Om den utfärdande myndigheten har angett att beslutet är ett beslut enligt artikel 2 d iii, men Kronofogdemyndigheten gör bedömningen att beslutet i stället är att hänföras till artikel 2 d iv, ska myndigheten ansöka hos tingsrätt som får pröva om beslutet är verkställbart (se nedan samt a. prop. s. 90 f.). Skulle tveksamhet ändå uppstå kring vilken typ av beslut det rör sig om, kan Kronofogdemyndigheten vid behov ge den utfärdande myndigheten möjlighet att komma in med komplettering enligt 3 kap. 7 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande.

Tillämplig processordning

Av 3 kap. 16 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande framgår att ärendelagen gäller för rättens prövning när en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av Kronofogdemyndigheten har överklagats. I samband med att rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande genomfördes i svensk rätt diskuterades två huvudalternativ för hur domstolsprövningen skulle gå till; enligt rättegångsbalkens regler alternativt enligt

ärendelagens regler (prop. 2010/11:43 s. 104). Ärendelagens regler ansågs mest ändamålsenliga då de tillhandahåller ett snabbt och enkelt förfarande som Kronofogdemyndigheten är väl bekant med från utsökningsmålen. Vidare ansågs ärendelagens regler mer lämpade för prövning av denna typ av ärenden än rättegångsbalkens regler bl.a. mot bakgrund av att förverkandebeslutet föregåtts av ett straffrättsligt förfarande i den utfärdande medlemsstaten.

När det gäller nu aktuella beslut föreslås två huvudsakliga skillnader i förhållande till vad som gäller för övriga förverkandebeslut; dels att det är domstol och inte Kronofogdemyndigheten som prövar om det utländska beslutet får erkännas och verkställas i Sverige, dels att ytterligare vägransgrunder blir tillämpliga. De föreslagna vägransgrunderna innebär en straffrättslig prövning, även om det fortfarande är fråga om att erkänna och verkställa ett lagakraftvunnet domstolsbeslut. Det är inte fråga om att ersätta det utländska förverkandebeslutet och meddela ett nytt förverkandebeslut.

Mot bakgrund av att ärendelagen gäller för överklagande av Kronofogdemyndighetens verkställbarhetsförklaring avseende övriga förverkandebeslut och med beaktande av de argument som fördes fram i samband med genomförandet av rambeslutet, saknas det anledning att välja en annan processordning för prövningen av nu aktuella beslut om utvidgat förverkande. Ärendelagens regler bör således gälla för rättens prövning av beslut om utvidgat förverkande. Detta kommer att omfattas av den nuvarande lydelsen av bestämmelsen i 3 kap. 16 § första stycket lagen om verkställighet av beslut om förverkande varför någon ändring av bestämmelsen inte behöver göras. I likhet med vad som gäller vid ett överklagande av Kronofogdemyndighetens verkställbarhetsförklaring, innebär detta att Kronofogdemyndigheten får en partsställning, att rätten har möjlighet att hålla sammanträde och att rättens beslut får överklagas av den som beslutet rör förutsatt att det går honom eller henne emot. Det kan inte uteslutas att det i den prövning som ska ske kan finnas behov av bevisupptagning i någon form. Det kan t.ex. gälla bevisning angående den

berördes ekonomiska situation. Ärendelagen bedöms reglera detta på ett tillfredsställande sätt. Bestämmelsen i 12 § ärendelagen anger att domstolen ska se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver och att domstolen ska försöka avhjälpa otydligheter. Denna ordning passar väl för dessa ärenden mot bakgrund av de vägransgrunder som ska prövas, t.ex. den föreslagna vägransgrunden som innebär att en verkställbarhetsförklaring inte får meddelas om det är uppenbart oskäligt (se avsnitt 3.2).

Av 4 § ärendelagen följer att ett ärende kan inledas vid tingsrätten genom anmälan, ansökan, överklagande eller på annat sätt. I detta fall synes det mest lämpligt att Kronofogdemyndigheten initierar ärendet vid tingsrätten genom en ansökan. Vad en ansökan ska innehålla framgår av 6 § ärendelagen.

Behörig domstol

Enligt 3 kap. 14 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande är det den tingsrätt som är behörig enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken som prövar ett överklagande av Kronofogdemyndighetens verkställbarhetsförklaring. Skälet till att man valde denna forumregel var för att undvika att en verkställbarhetsförklaring och övriga beslut under verkställigheten, som överklagas enligt nämnda bestämmelse, skulle överklagas till olika tingsrätter (prop. 2010/11:43 s. 103 f.).

Frågan som nu är aktuell är vilken tingsrätt som ska vara behörig att pröva om ett utländskt beslut om utvidgat förverkande enligt rambeslutets artikel 2 d iv ska erkännas och verkställas i Sverige. Samma argument som lyftes fram i samband med genomförandet av rambeslutet gör sig gällande även här. Därutöver bör följande beaktas. Ärendetillströmningen när det gäller nu aktuella beslut om utvidgat förverkande kan inte förväntas bli särskilt stor. Det är inte osannolikt att hemvist eller säte saknas i Sverige i flertalet fall. Nacka tingsrätt blir i dessa fall behörig domstol. Mot bakgrund av den förhållandevis

komplexa ärendetyper som handlar om är det en fördel om dessa, åtminstone i de fall där hemvist eller säte i Sverige saknas, koncentreras till en och samma domstol.

Det föreslås därför att en uttrycklig hänvisning till nämnda forumregel ska föras in i lagen.

Verkställbarhetsförklaringen

Av 3 kap. 8 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande följer att det är Kronofogdemyndigheten som meddelar en verkställbarhetsförklaring. Mot bakgrund av att tingsrätten förslås pröva om beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande får verkställas i Sverige, måste en bestämmelse om detta föras in i nämnda paragraf. Bestämmelsen i paragrafens andra stycke om vad en verkställbarhetsförklaring ska innehålla blir även tillämplig på en sådan förklaring som föreslås meddelas av tingsrätten.

Som framgår ovan föreslås det att Kronofogdemyndigheten ska ansöka hos tingsrätten om erkännande och verkställighet av beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv. I detta ligger att Kronofogdemyndigheten har gjort bedömningen att det översända beslutet faller in under artikel 2 d iv och således inte är ett sådant beslut som ska prövas av Kronofogdemyndigheten (1 kap. 3 § första stycket 3). Skulle tingsrätten däremot vid sin prövning finna att det aktuella beslutet inte är ett beslut enligt artikel 2 d iv, utan i stället ett beslut enligt artikel 2 d iii, ska tingsrätten inte meddela någon verkställbarhetsförklaring utan istället avvisa ärendet. Beslutet får då prövas av Kronofogdemyndigheten.

En verkställbarhetsförklaring ska, enligt 3 kap. 8 § andra stycket, delges den mot vilken förklaringen gäller. I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande anförde regeringen att det var rimligt att en förklaring skulle delges och att tidsfristen för överklagande skulle börja löpa från den dag då delgivning skedde. Ett argument för

detta var att det kan uppstå situationer då den enskilde inte har någon kännedom om att förverkandebeslutet har sänts över till Sverige för verkställighet (prop. 2010/11:43 s. 101). Bestämmelsen om delgivning avser en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av Kronofogdemyndigheten.

Det har ovan föreslagits att ärendelagens regler ska gälla för rättens prövning av om ett utländskt beslut om utvidgat förverkande ska erkännas och verkställas i Sverige. Ärendelagen innehåller regler om att parter ska ges tillfälle att svara på en ansökan samt vid behov kallas till sammanträde (15 och 18 §§). Ett ärende får inte avgöras utan att den som är part har fått kännedom om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än parten och fått tillfälle att yttra sig över uppgiften (22 §). Enligt 29 § ärendelagen ska ett beslut genom vilket ett ärende avgörs sändas till parterna.

Delgivningsbestämmelsen i 3 kap. 8 § andra stycket lagen om verkställighet av beslut om förverkande avviker från vad som gäller enligt ärendelagen. Frågan om delgivning regleras i 46 § ärendelagen. Enligt den bestämmelsen gäller att domstolen får avgöra om en underrättelse angående innehållet i en handling, eller om något annat, ska ske genom delgivning eller inte. Ett krav på delgivning gäller om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske. Detta innebär att domstolen i varje enskilt fall ska pröva om en formell delgivning ska ske eller om det räcker med att den berörda personen underrättas på annat sätt, t.ex. genom att meddelandet skickas med post eller att kontakt tas per telefon. När det gäller nu aktuella ärenden om erkännande och verkställighet av utländska förverkandebeslut kommer således gälla att domstolen ska ge den som det utländska beslutet riktar sig mot tillfälle enligt 15 § ärendelagen att svara på Kronofogdemyndighetens ansökan. Detta ska, enligt 46 § samma lag, ske genom delgivning om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske. Syftet med att personen i fråga ska underrättas om ansökan i dessa fall är att denne ska få tillfälle att komma med

invändningar mot att beslutet ska erkännas och verkställas i Sverige, t.ex. genom att åberopa någon av de vägransgrunder som gäller enligt lagen om verkställighet av beslut om förverkande. Det är därför inte möjligt att ett ärende avgörs till nackdel för den berörde utan att delgivning vid något tillfälle under ärendets hantering har skett.

Mot bakgrund av den reglering som finns i ärendelagen saknas det anledning att införa en särskild bestämmelse om delgivning för de situationer då det är tingsrätten som meddelar en verkställbarhetsförklaring. Visserligen finns det i ärendelagen inget krav på att verkställbarhetsförklaringen ska delges enligt delgivningslagen men personen som förverkandebeslutet riktar sig mot kommer i samtliga fall ha fått kännedom om att förverkandebeslutet är föremål för en prövning av om beslutet ska erkännas och verkställas i Sverige. Denne kommer därmed att kunna ta tillvara sina rättigheter på ett tillfredsställande sätt. Någon särskild bestämmelse om att även verkställbarhetsförklaringen ska delges kan därför inte anses nödvändig. Som en följd av detta bör det tydliggöras att 3 kap. 8 § andra stycket lagen om verkställighet av beslut om förverkande avser delgivning av verkställbarhetsförklaringar som har meddelats av Kronofogdemyndigheten.

Av 3 kap. 8 § andra stycket följer vidare att en verkställbarhetsförklaring inte omedelbart behöver delges den mot vilken förklaringen gäller om Kronofogdemyndigheten beslutar om uppskov med stöd av 3 kap. 13 § första stycket 1, dvs. uppskov med anledning av att verkställigheten skulle skada en pågående utredning om brott. Denna bestämmelse blir endast tillämplig i de fall det är Kronofogdemyndigheten som har meddelat en verkställbarhetsförklaring.

Uppskov med verkställighet

Kronofogdemyndigheten får enligt 3 kap. 13 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande besluta om uppskov med

verkställigheten i vissa fall. Ett beslut om uppskov fattas efter det att en verkställbarhetsförklaring har meddelats och tar sikte på verkställigheten av det utländska beslutet. Detta gäller även situationer då en verkställbarhetsförklaring har varit föremål för rättens prövning efter ett överklagande enligt 3 kap. 14 §. Att tillämpningsområdet för lagen nu föreslås omfatta fler beslut om utvidgat förverkande föranleder ingen annan bedömning än att Kronofogdemyndigheten kan besluta om uppskov även avseende verkställigheten av dessa beslut.

Nedsättning av det verkställbara beloppet

Av 3 kap. 12 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande följer att Kronofogdemyndigheten i vissa fall ska sätta ned det verkställbara beloppet. Detta ska ske om förverkandebeslutet avser en betalningsskyldighet och det under verkställigheten visar sig att någon del har betalats in eller verkställts i en annan stat. Syftet är att förhindra att den sammanlagda verkställigheten avser ett högre belopp än det som följer av förverkandebeslutet. I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande anfördes att hanteringen av en nedsättning av det belopp som ska verkställas bör vara enkel och effektiv. Vidare konstaterades att frågan om nedsättning är en ren verkställighetsfråga (prop. 2010/11:43 s. 99 f.). Det är också Kronofogdemyndigheten som sätter ned det belopp för vilket verkställighet får ske i de fall verkställbarhetsförklaringen har varit föremål för rättens prövning efter ett överklagande enligt 3 kap. 14 §.

Det kan även bli aktuellt att sätta ned det belopp som ska verkställas när det gäller de beslut om utvidgat förverkande som nu föreslås inkluderas i lagens tillämpningsområde. Mot bakgrund av att nedsättning av ett belopp är en fråga under verkställigheten av beslutet finns det ingen anledning att införa en annan ordning än att Kronofogdemyndigheten bör hantera nedsättningen även avseende verkställigheten av dessa beslut.

3.5 Upphävande av en verkställbarhetsförklaring

Förslag: Rätten ska pröva om en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av rätten ska upphävas om det framkommer omständigheter som gör att förverkandebeslutet inte får verkställas i Sverige.

Bedömning: Kronofogdemyndigheten bör kunna upphäva en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av rätten i övriga fall.

Skälen för förslaget och bedömningen: En verkställbarhetsförklaring ska i vissa fall upphävas. Det följer av 3 kap. 15 § lagen om verkställighet av beslut om förverkande. Av punkten 1 framgår att en förklaring ska upphävas om det framkommer att beslutet inte får verkställas i Sverige, t.ex. om det efter det att förklaringen har meddelats kommer fram uppgifter som skulle ha resulterat i en annan bedömning av någon vägransgrund (prop. 2010/11:43 s. 106). I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande ansåg regeringen att Kronofogdemyndigheten inte bör kunna upphäva eller ändra ett domstolsbeslut på de grunder som domstolen har beaktat när beslutet om förverkande erkändes (a. prop. s. 107). Detta framgår av andra stycket i nämnda paragraf. Samma skäl gör sig gällande avseende de beslut om utvidgat förverkande där rätten föreslås meddela en verkställbarhetsförklaring. Kronofogdemyndigheten bör inte kunna upphäva eller ändra en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av tingsrätten på den grunden att det har framkommit att beslutet inte får verkställas i Sverige, dvs. förutsättningar för upphävande enligt 3 kap. 15 § första stycket 1 föreligger. Detta bör framgå av paragrafens andra stycke.

När det gäller övriga grunder för upphävande, de som framgår av 3 kap. 15 § första stycket 2–6, är det Kronofogdemyndigheten som beslutar enligt andra stycket i samma paragraf. Detta gäller såväl när Kronofogdemyndigheten ensamt har meddelat verk-

ställbarhetsförklaringen som när förklaringen har fastställts av rätten efter ett överklagande. När det gäller de beslut som nu föreslås inkluderas i lagens tillämpningsområde, dvs. beslut enligt artikel 2 d iv i rambeslutet, är det alltid rätten som ska meddela en verkställbarhetsförklaring. De situationer som avses i första stycket 2–6 är när förverkandebeslutet inte går att verkställa, t.ex. för att den förverkade egendomen inte påträffas i Sverige, när nåd har beviljats, när beslutet redan har verkställts i en annan stat eller när begäran om verkställighet av beslutet har återkallats av den utfärdande staten. Detta är faktorer som i huvudsak hänför sig till verkställighetsstadiet och som är av enklare art. Mot bakgrund av detta kan det inte anses finnas några hinder mot att Kronofogdemyndigheten beslutar om upphävande på dessa grunder även när det gäller sådana verkställbarhetsförklaringar som har meddelats av rätten. Samma förfarande för upphävande av en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av rätten som för en sådan som har meddelats av Kronofogdemyndigheten föreslås därför gälla avseende dessa situationer.

3.6 Återkalla förklaringen

Bedömning: Sverige bör återkalla förklaringen om att Sverige inte erkänner och verkställer beslut om utökade möjligheter till förverkande vad avser beslut enligt artikel 2 d iv i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande.

Skälen för bedömningen: I samband med genomförandet av rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande avgav Sverige en förklaring till artikel 7.5 rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande med innebörd att beslut om utvidgat förverkande enligt 2 d iv i rambeslutet inte kommer att erkännas och verkställas i Sverige (prop. 2010/11:43 s. 120). Av artikel 7.5 följer att en sådan förklaring får dras tillbaka vid vilken tidpunkt

som helst. I promemorian förslås nu att dessa beslut ska inkluderas i tillämpningsområdet för lagen om verkställighet av beslut om förverkande och kunna erkännas och verkställas i Sverige. Som en följd av detta bör förklaringen återkallas.

4 Ikraftträdande

Förslag och bedömning: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2014. Några särskilda övergångsbestämmelser behövs inte.

Skälen för förslaget och bedömningen: Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Det förslås därför att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2014. Det behövs inga särskilda övergångsbestämmelser.

5 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna lagändringarna innebär att fler svenska beslut om förverkande kan verkställas i andra medlemsstater inom EU. Förslaget innebär också att fler utländska beslut om förverkande kan bli föremål för verkställighet i Sverige. Besluten som avses är beslut genom vilka utbyte från brottslig verksamhet förverkas, s.k. utvidgat förverkande. Sammantaget leder förslaget till förbättrade möjligheter att förverka vinster från brottslig verksamhet inom EU.

När det gäller den situationen att Sverige är utfärdande stat, dvs. när ett svenskt förverkandebeslut ska sändas över för erkännande och verkställighet i en annan medlemsstat, kan följande framhållas. Enligt förslaget ska Kronofogdemyndigheten pröva om ett svenskt beslut om utvidgat förverkande (ett beslut enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken) ska sändas över till en annan medlemsstat för verkställighet där. Myndigheten prövar redan i dag om det finns förutsättningar för att sända över övriga svenska förverkandebeslut som omfattas av regelverkets tillämpningsområde till andra medlemsstater för verkställighet. Myndigheten är också ansvarig för verkställigheten i Sverige av nämnda beslut när det sker genom indrivning. Mot bakgrund av detta torde inte förslaget innebära någon ökad kostnad för myndigheten.

När det sedan gäller situationen att Sverige är verkställande stat, dvs. ett beslut om utvidgat förverkande som har meddelats i en annan medlemsstat sänds över till Sverige för erkännande och verkställighet här, kan man inledningsvis konstatera att en stor del av det som drivs in i Sverige från de utländska besluten kommer att tillfalla staten. Detta innebär en positiv budgetpå-

verkan. För Kronofogdemyndighetens del innebär förslaget att myndigheten ska ta emot de beslut om utvidgat förverkande som skickas till Sverige samt initiera ett ärende hos behörig tingsrätt genom en ansökan. Myndigheten får också en partsställning i rätten. Vidare innebär förslaget att myndigheten ansvarar för att verkställa besluten, efter det att domstol har meddelat att beslutet får verkställas i Sverige. För domstolsväsendets del innebär förslaget att det är tingsrätten som ska pröva om det utländska beslutet om utvidgat förverkande får verkställas i Sverige. Tingsrätten har redan idag en roll när det gäller övriga förverkandebeslut. Det är enligt gällande regler möjligt att överklaga en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av Kronofogdemyndigheten till tingsrätten. Den prövning som enligt förslaget ska ske ligger nära den som sker i ett motsvarande svenskt fall då ett beslut om förverkande meddelas enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Det är inte möjligt att förutse hur många beslut det kan komma att handla om, men sannolikt kommer det endast att röra sig om ett fåtal beslut per år. Mot bakgrund av att både Kronofogdemyndigheten och domstolsväsendet redan är bekanta med att i olika led hantera utländska förverkandebeslut samt att den prövning som förslås ske i tingsrätten ligger nära den prövning som sker i ett motsvarande svenskt fall kan inte de kostnadsökningar som förslaget eventuellt kan medföra förväntas vara större än att de kan hanteras inom befintliga budgetramar för de myndigheter som berörs.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen

1 kap.

2 § Med ett svenskt beslut om förverkande avses i denna lag ett av svensk domstol meddelat lagakraftvunnet beslut om förverkande

1. som avser utbyte av ett brott, eller vad någon tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett brott eller värdet av det mottagna, eller

2. som avser egendom som använts eller varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott, som frambragts genom brott, vars användande utgör brott, som någon annars tagit befattning med på ett sätt som utgör brott eller som annars varit föremål för brott.

Med ett svenskt beslut om förverkande ska även avses ett av svensk domstol meddelat lagakraftvunnet beslut som meddelats med stöd av 36 kap. 1 b § eller 4 § brottsbalken.

I paragrafen definieras vilka svenska beslut om förverkande som faller inom tillämpningsområdet för lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande inom Europeiska unionen (lagen om verkställighet av beslut om förverkande) och som kan sändas över till andra medlemsstater i EU för verkställighet. Övervägandena finns i avsnitt 3.1.

Genom tillägget i *andra stycket* utvidgas tillämpningsområdet för lagen till att även omfatta beslut om förverkande enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken. Detta innebär att sådana beslut kan skickas över till andra medlemsstater i EU för verkställighet där, under förutsättning att övriga krav i lagen är uppfyllda. Ytterligare en förutsättning för att besluten ska kunna verkställas i den andra medlemsstaten är att den staten inte har lämnat en förklaring till artikel 7.5 i rådets rambeslut 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande) om att den inte erkänner och verkställer beslut om utvidgat förverkande enligt artikel 2 d iv, till vilken kategori beslut som har fattats med stöd av 36 kap. 1 b § brottsbalken faller in under.

3 § Med ett utländskt beslut om förverkande avses i denna lag ett straff eller en åtgärd enligt ett lagakraftvunnet beslut, som har meddelats av en domstol i en annan medlemsstat i Europeiska unionen efter rättegång på grund av brottslig handling och som innebär ett slutligt berövande av egendom när domstolen förklarat att egendomen

1. utgjort vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning,

2. utgjort hjälpmedel vid ett brott,

3. har förverkats till följd av en tillämpning av artikel 3.1 och 3.2 om utökade möjligheter till förverkande i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott, *eller*

4. har förverkats med stöd av andra bestämmelser om utökade möjligheter till förverkande enligt den statens lagstiftning än sådana som anges i 3.

Denna lag ska inte tillämpas på utländska beslut om förverkande som innebär återställande av egendom till rättmätig ägare.

Paragrafen innehåller en definition av vilka utländska beslut om förverkande som faller inom lagens tillämpningsområde och som

kan bli föremål för erkännande och verkställighet i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 3.1.

I *första stycket* har en ny punkt förts in, *punkten 4*, som innebär att fler beslut om utökade möjligheter till förverkande, s.k. utvidgat förverkande, ska få verkställas i Sverige. Av första stycket 3 följer redan att beslut om utvidgat förverkande som grundar sig på artikel 3.1 och 3.2 i rådets rambeslut 2005/212/RIF om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott (förverkanderambeslutet) omfattas av lagens tillämpningsområde. Tillägget innebär att även sådana beslut om utvidgat förverkande som har meddelats med stöd av andra bestämmelser i den utfärdande staten än sådana som genomför förverkanderambeslutet, eller bestämmelser som går längre än vad förverkanderambeslutet som ett minimum kräver, ska få verkställas här. Vilken typ av beslut det rör sig om, dvs. om det utländska beslutet är att hänföras till punkten 3 eller 4, är något den utfärdande myndigheten ska ange i det intyg som ska åtfölja förverkandebeslutet (se bilagan till rambeslutet; ruta i, punkt 1.2). När det gäller beslut enligt punkten 4 är det ytterst den behöriga myndigheten i den verkställande staten som, vid oenighet kring vilken typ av beslut det rör sig om, avgör om beslutet är hänförligt till denna kategori eller inte. Detta följer av artikel 8.2 g i rambeslutet om verkställighet av beslut om förverkande. För svensk del är det tingsrätten som avgör frågan, se 3 kap. 4 § andra stycket.

3 kap.

4 § Kronofogdemyndigheten prövar om beslut om förverkande *enligt 1 kap. 3 § första stycket 1–3* ska erkännas och verkställas i Sverige.

Tingsrätten prövar om beslut om förverkande enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 ska erkännas och verkställas i Sverige.

Paragrafen anger vilka myndigheter som är behöriga att fatta beslut om att ett utländskt beslut om förverkande ska få er-

kännas och verkställas i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 3.3.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av ändringen i andra stycket och klargör att det är Kronofogdemyndigheten som är behörig att pröva om ett utländskt beslut om förverkande enligt 1 kap. 3 § första stycket 1–3 ska få erkännas och verkställas i Sverige.

Av det nya *andra stycket* framgår att det är tingsrätten som är behörig att pröva om ett sådant utländskt beslut om utvidgat förverkande som avses i 1 kap. 3 § första stycket 4 ska få erkännas och verkställas i Sverige.

5 § Ett beslut om förverkande sänds över till Kronofogdemyndigheten. Beslutet ska åtföljas av ett intyg som är upprättat i enlighet med formuläret i bilagan till rambeslutet.

Intyget ska vara skrivet på svenska, danska, norska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk.

Ändringen i paragrafen är en följd av att det inte längre bara är Kronofogdemyndigheten som prövar om ett utländskt beslut om förverkande ska få erkännas och verkställas i Sverige. Det är tingsrätten som prövar om beslut om utvidgat förverkande enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 ska få erkännas och verkställas här. Det är dock även fortsättningsvis Kronofogdemyndigheten som ska ta emot samtliga förverkandebeslut som sänds över till Sverige för verkställighet. Övervägandena finns i avsnitt 3.4.

7 a § *Kronofogdemyndigheten ansöker om erkännande och verkställighet av beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 hos den tingsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 14 §.*

Paragrafen, som är ny, innehåller regler för hur en prövning av ett beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 ska inledas och vilken tingsrätt som är behörig. Övervägandena finns i avsnitt 3.4.

Av bestämmelsen följer att Kronofogdemyndigheten ska ansöka om tingsrättens prövning. Kronofogdemyndigheten måste

först få klart för sig vilken typ av beslut om utvidgat förverkande det rör sig om, för att veta om det är Kronofogdemyndigheten eller tingsrätten som ska pröva om beslutet får verkställas i Sverige. Denna information ska framgå av det intyg som ska bifogas förverkandebeslutet (se intyget i bilaga 2; ruta i, punkt 1.2). Framgår inte detta, ska Kronofogdemyndigheten ge den utfärdande myndigheten tillfälle att komma in med en komplettering i denna del i enlighet med 7 §.

Genom hänvisningen till 14 § följer att behörig tingsrätt att pröva frågan om erkännande och verkställighet av aktuella förverkandebeslut är den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. Vilken domstol som i det enskilda fallet är behörig framgår av 17 kap. 1 § utsökningsförordningen (1981:981).

Lagen (1996:242) om domstolsärenden (ärendelagen) gäller för tingsrättens prövning. Av 6 § samma lag framgår vilka uppgifter ansökan ska innehålla.

8 § Om ett beslut om förverkande är verkställbart i Sverige, ska Kronofogdemyndigheten, *eller tingsrätten om det rör sig om ett beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4*, besluta att verkställighet får ske (verkställbarhetsförklaring). Verkställbarhetsförklaringen gäller omedelbart.

Verkställbarhetsförklaringen ska innehålla uppgifter om

1. det belopp i svensk valuta eller den egendom som verkställigheten ska avse,
2. huruvida beslutet får verkställas enligt 2 § andra stycket första meningen, och i så fall med beloppet angivet i svensk valuta,
3. hur beslutet ska verkställas, om det finns andra beslut om förverkande eller ett eller flera beslut för att säkerställa verkställighet av ett beslut om förverkande, samt
4. hur den mot vilken förklaringen gäller kan överklaga verkställbarhetsförklaringen.

Vid fastställande av det belopp som avses i andra stycket 1 och 2 ska 3 § tillämpas. *En verkställbarhetsförklaring som har meddelats av Kronofogdemyndigheten* ska delges den mot vilken förklaringen gäller. Beslutar Kronofogdemyndigheten med stöd av 13 § första stycket 1 om

uppskov med verkställigheten behöver delgivning inte ske så länge skälen för uppskov består.

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställbarhetsförklaringen, dvs. beslutet om att verkställighet får ske i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 3.4.

I *första stycket* görs en ändring med anledning av att det är tingsrätten som ska meddela en verkställbarhetsförklaring beträffande beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4.

Av *andra stycket* framgår vilka uppgifter som ska finnas med i en verkställbarhetsförklaring. Bestämmelsen blir tillämplig även på verkställbarhetsförklaringar som meddelas av tingsrätten.

Ändringen i *tredje stycket* tydliggör att kravet på delgivning gäller verkställbarhetsförklaringar som har meddelats av Kronofogdemyndigheten. För tingsrättens handläggning gäller ärendelagen, se 16 §. Bestämmelsen i sista meningen om att delgivning kan anstå till dess skälen för uppskov har upphört gäller endast i de fall det är Kronofogdemyndigheten som har meddelat en verkställbarhetsförklaring.

11 a § *En verkställbarhetsförklaring får utöver vad som anges i 10 och 11 §§ inte meddelas om beslutet om förverkande är ett beslut enligt 1 kap. 3 § första stycket 4, och*

1. den gärning som ligger till grund för beslutet om förverkande inte motsvarar ett brott för vilket det enligt svensk lag är föreskrivet fängelse i sex år eller mer, eller motsvarar något av de brott som räknas upp i 36 kap. 1 b § andra och tredje styckena brottsbalken,

2. brottet inte är av beskaffenhet att kunna ge utbyte,

3. den förverkade egendomen inte har något samband med brottslig verksamhet, eller

4. beslutet om förverkande inte riktar sig mot någon av de personer som anges i 36 kap. 5 a § brottsbalken.

En verkställbarhetsförklaring avseende beslut som anges i första stycket får inte meddelas om det är uppenbart oskäligt.

Paragrafen, som är ny, innebär ytterligare vägransgrunder utöver de som anges i 10 och 11 §§ när det gäller beslut om förverkande

enligt 1 kap. 3 § första stycket 4. Det är tingsrätten som ska pröva om någon av vägransgrunderna föreligger innan rätten meddelar en verkställbarhetsförklaring enligt 8 §. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.

Enligt *första stycket punkten 1* får en verkställbarhetsförklaring inte meddelas om den gärning som ligger till grund för det utländska förverkandebeslutet, det s.k. förverkandeutlösande brottet, inte utgör en gärning som är straffbar i Sverige. Därutöver krävs det att gärningen motsvarar ett brott för vilket det enligt svensk lag är föreskrivet fängelse i sex år eller mer, eller motsvarar någon av de brott som anges i 36 kap. 1 b § andra och tredje styckena. Hänvisningen till tredje stycket innebär att även försök, förberedelse eller stämpling till något av brotten omfattas.

I likhet med vad som gäller enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken ska brottet, enligt *punkten 2*, ha varit av beskaffenhet att kunna ge utbyte. Kravet ska tolkas på samma sätt som motsvarande krav i 36 kap. 1 b § brottsbalken tolkas. Detta betyder att gärningar som motsvarar brott i Sverige där det som förutsättning för ett straffansvar uppställs krav på att gärningen innebär vinning är av beskaffenhet att kunna ge utbyte. Vidare omfattas gärningar som motsvarar brott där det inte finns något vinningsrekvisit, men som i det enskilda fallet har gett eller haft förutsättningar att ge utbyte. Slutligen omfattas även gärningar som motsvarar brott som inte har något vinningsrekvisit men som till sin karaktär är sådana att de kan ge utbyte, t.ex. narkotikabrottslighet som består i överlåtelse eller förvärv i överlåtelssyfte. För en närmare redogörelse hänvisas till författningskommentaren i prop. 2007/08:68 s. 94 f.

Punkten 3 innebär att det måste finnas en koppling mellan den egendom som har förverkats enligt det utländska beslutet och brottslig verksamhet. Begreppet brottslig verksamhet ska tolkas på samma sätt som motsvarande begrepp tolkas i 36 kap. 1 b § brottsbalken. Det finns således inget krav på att den förverkade egendomen kan kopplas till ett visst konkret brott. Det finns heller inget krav på s.k. dubbel straffbarhet när det gäller

den brottsliga verksamheten. Vad den brottsliga verksamheten har bestått i behöver heller inte vara bevisat. Punkten 3 kräver endast att det ska finnas ett krav på samband mellan den förverkade egendomen och brottslig verksamhet. Däremot tar punkten inte sikte på vilken bevisning som krävs för att visa detta samband. Det är i stället något som ska vägas in i den skälighetsprövning som ska ske enligt andra stycket.

Enligt *punkten 4* ska det utländska förverkandebeslutet, för att få verkställas i Sverige, rikta sig mot någon av de personer som anges i 36 kap. 5 a § brottsbalken. Detta innebär att förverkandebeslut som riktar sig mot en gärningsman eller annan som medverkat till det brott som förverkandet grundar sig på får verkställas i Sverige. Även beslut som riktar sig mot någon som har förvärvat den förverkade egendomen genom bodelning, arv, testamente eller gåva får verkställas här. Slutligen får beslut som riktar sig mot någon som förvärvat den förverkade egendomen och då haft vetskap om, eller haft skäligen anledning att anta, att egendomen har samband med brottslig verksamhet får verkställas. För en närmare redogörelse för innebörden av begreppen hänvisas till författningskommentaren i a. prop. s. 98.

Slutligen gäller, enligt *andra stycket*, att en verkställbarhetsförklaring inte får meddelas om det är uppenbart oskäligt. Prövningen handlar om huruvida beslutet får erkännas och verkställas i Sverige eller inte. Det är inte fråga om en omprövning av det underliggande utländska förverkandebeslutet. En faktor som bör beaktas vid en sådan skälighetsprövning är sambandet mellan den förverkade egendomen och den brottsliga verksamheten. Som nämnts under punkten 3 måste det finnas ett samband där emellan för att ett beslut om utvidgat förverkande ska få erkännas och verkställas. Det får ur ett svenskt perspektiv anses uppenbart oskäligt att verkställa ett utländskt beslut om utvidgat förverkande om bevisbördan för att visa att den förverkade egendomen har införskaffats på laglig väg ligger på den som fått egendomen förverkad. Bevisbördan för att det finns ett samband mellan egendomen och den brottsliga verksamheten bör alltså i den utfärdande staten ha legat på åklagaren eller motsvarande

myndighet, t.ex. en utredningsdomare. Något uttryckligt beviskrav för sambandet mellan egendomen och den brottsliga verksamheten finns inte. Beviskravet är däremot något som bör beaktas i skälighetsprövningen. Har beviskravet i den utfärdande medlemsstaten varit oacceptabelt lågt, får det anses uppenbart oskäligt att erkänna och verkställa det i Sverige. Det kan även finnas andra omständigheter som är relevanta att beakta i denna prövning.

Sammanfattningsvis innebär vägransgrunderna att det till stor del är samma förutsättningar som gäller för att ett utländskt beslut om utvidgat förverkande ska få verkställas i Sverige som gäller för att ett beslut om förverkande ska få meddelas enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Tillräcklig information för att pröva vägransgrunderna bör som huvudregel finnas i det intyg som ska bifogas förverkandebeslutet, se t.ex. punkten 2 i bilagan till rambeslutet där den utfärdande myndigheten ska lämna information om brottets beskaffenhet och rubricering. Det finns heller inget som hindrar att beslutet om förverkande översätts till svenska. Skulle det behövas ytterligare information än den som finns i intyget, ska den utfärdande myndigheten ges tillfälle att komplettera i enlighet med 7 §. Detta skulle t.ex. kunna vara fallet om den information som framgår i intyget på något sätt ger en indikation om att det skulle vara uppenbart oskäligt att meddela en verkställbarhetsförklaring. Tingsrätten har enligt 12 § ärendelagen en skyldighet att se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver.

15 § En verkställbarhetsförklaring ska upphävas om

1. det framkommer att beslutet om förverkande inte får verkställas i Sverige,
2. beslutet om förverkande avser viss egendom och denna inte påträffas här i landet,
3. egendom som kan användas för verkställighet inte påträffas eller det av någon annan anledning inte är möjligt att verkställa beslutet om förverkande,

4. nåd har beviljats eller annat beslut enligt 12 kap. 9 § regeringsformen har meddelats,

5. beslutet om förverkande i sin helhet är verkställt i en annan stat, eller

6. begäran om verkställighet av beslutet om förverkande återkallas.

Beslut om upphävande av en verkställbarhetsförklaring meddelas av Kronofogdemyndigheten. Rätten ska dock, utöver de fall i vilka förklaringen är föremål för rättens prövning enligt 14 §, fatta beslut i de fall rätten har *meddelat eller* fastställt förklaringen och det är fråga om att upphäva denna enligt första stycket 1.

Om en verkställbarhetsförklaring upphävs ska de verkställighetsåtgärder som vidtagits såvitt möjligt återgå.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att upphäva en verkställbarhetsförklaring. Övervägandena finns i avsnitt 3.5.

Ändringen i *andra stycket* innebär att det är rätten som ska upphäva en verkställbarhetsförklaring som har meddelats av domstol, om förklaringen ska upphävas på den grunden att det har framkommit omständigheter som gör att beslutet om förverkande inte får verkställas i Sverige (första stycket 1). Det är också rätten som ska besluta om att upphäva förklaringen om denna är föremål för rättens prövning. För rättens prövning gäller ärendelagen enligt 16 §. I övriga fall (första stycket 2–6) är det Kronofogdemyndigheten som är behörig att upphäva verkställbarhetsförklaringen, även i de fall då den har meddelats av domstol.

Bilaga 1

RÅDETS RAMBESLUT 2005/212/RIF

av den 24 februari 2005

om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 29, artikel 31.1 c och artikel 34.2 b,

med beaktande av Konungariket Danmarks initiativ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Det viktigaste motivet för den gränsöverskridande, organiserade brottsligheten är ekonomisk vinning. Ett effektivt förebyggande och bekämpande av den organiserade brottsligheten bör därför fokuseras på spårande, frysning, beslag och förverkande av vinning av brott. Detta försvåras bland annat av skillnaderna i medlemsstaternas lagstiftning på detta område.
- (2) I slutsatserna från Europeiska rådet i Wien i december 1998 uppmanade Europeiska rådet till en förstärkning av EU:s insatser för bekämpande av internationell organiserad brottslighet i enlighet med en handlingsplan för att på bästa sätt genomföra bestämmelserna i Amsterdamfördraget om upprättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa⁽²⁾.
- (3) Det framgår av punkt 50 b i handlingsplanen från Wien att man senast fem år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande skall förbättra och vid behov tillnära nationella bestämmelser som gäller beslag och förverkande av vinning av brott, samtidigt som hänsyn tas till godtroende tredjeparts rättigheter.
- (4) I punkt 51 i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 betonas att penningtvätt är en central del i den organiserade brottsligheten, att den bör utrotas varhelst den förekommer och att Europeiska rådet är fast beslutet att se till att det vidtas konkreta åtgärder för spårande, spärrande, beslag och förverkande av vinning av brott. Europeiska rådet uppmanar vidare i punkt 55 till tillnärmning av straffrättsliga och processuella bestämmelser gällande penningtvätt (t.ex. spårande, spärrande och förverkande av medel).
- (5) I enlighet med rekommendation 19 i handlingsplanen från år 2000 "Förebyggande och bekämpande av den organiserade brottsligheten: Europeiska unionens strategi inför det nya årtusendet", som antogs av rådet den 27 mars 2000⁽³⁾, bör det undersökas om det eventuellt behövs ett instrument som, där det är lämpligt, ger möjlighet att i straffrätten, civilrätten eller skatterätten mildra bevisbördan avseende ursprunget till de tillgångar som innehas av en person som dömts för ett brott med anknytning till organiserad brottslighet, med beaktande av bästa praxis i medlemsstaterna och med vederbörlig respekt för de grundläggande rättsliga principerna.
- (6) I enlighet med artikel 12 om förverkande och beslag i FN:s konvention av den 12 december 2000 mot gränsöverskridande organiserad brottslighet kan konventionsstaterna överväga att kräva att en brottsling styrker att egendom som misstänks vara vinning av brott eller annan egendom som kan förklaras förverkad är förvärvat på lagligt sätt, i den utsträckning detta är förenligt med principerna i den nationella lagen och med arten av de rättsliga och andra förfaranden som kan gälla.
- (7) Alla medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 8 november 1990 om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott. Flera medlemsstater har avgett förklaringar med avseende på artikel 2 om förverkande i konventionen så att de endast behöver förverka vinning som härrör från ett antal närmare preciserade brott.
- (8) I rådets rambeslut 2001/500/RIF⁽⁴⁾ fastställs bestämmelser om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott. Enligt detta rambeslut får medlemsstaterna dessutom inte göra eller vidhålla några reservationer mot bestämmelsen om förverkande i Europarådets konvention, om brottet kan bestraffas med frihetsberövande eller frihetsberövande åtgärd där högsta straffet är mer än ett år.
- (9) De gällande instrumenten på detta område har inte i tillräcklig utsträckning kunnat sörja för ett effektivt gränsöverskridande samarbete i fråga om förverkande, eftersom flera medlemsstater fortfarande saknar möjlighet att förverka vinning av alla de brott som kan leda till frihetsberövande i mer än ett år.

⁽¹⁾ EGT C 184, 2.8.2002, s. 3.⁽²⁾ EGT C 19, 23.1.1999, s. 1.⁽³⁾ EGT C 124, 3.5.2000, s. 1.⁽⁴⁾ EGT L 182, 5.7.2001, s. 1.

- (10) Syftet med detta rambeslut är att se till att det finns effektiva regler i alla medlemsstater om förverkande av vinning av brott, bland annat i fråga om bevisbördan när det gäller ursprunget till tillgångar som tillhör en person som dömts för brott med anknytning till organiserad brottslighet. Detta rambeslut hör ihop med ett danskt utkast till rambeslut om ömsesidigt erkännande inom Europeiska unionen av beslut om förverkande av vinning och uppdelning av egendom, vilket läggs fram samtidigt.
- (11) Detta rambeslut hindrar inte medlemsstaterna från att tillämpa sina grundläggande principer för prövning i laga ordning, särskilt presumtion om den anklagades oskuld, äganderätt, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

I detta rambeslut avses med

- *vinning*: varje ekonomisk fördel av brottsliga gärningar; den kan bestå av alla former av egendom enligt definitionen i följande strecksats,
- *egendom*: all slags egendom, materiell eller immateriell, lös eller fast egendom, samt juridiska handlingar eller urkunder som styrker äganderätt eller annan rätt till sådan egendom,
- *hjälpmedel*: all slags egendom som på något sätt, helt eller delvis, använts eller varit avsedd att användas för att begå brottslig gärning eller brottsliga gärningar,
- *förverkande*: sådant straff eller annan åtgärd beslutad av domstol efter rättegång på grund av brottslig gärning eller brottsliga gärningar som innebär slutgiltigt berövande av egendom,
- *juridisk person*: varje enhet som har denna ställning enligt tillämplig nationell lagstiftning, med undantag av stater och andra offentliga organ vid utövandet av de befogenheter som de har i egenskap av statsmakter samt internationella offentliga organisationer.

Artikel 2

Förverkande

1. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att kunna förverka, helt eller delvis, hjälpmedel och vinning som härrör från brottsliga gärningar som kan bestraffas med frihetsberövande i mer än ett år eller egendom vars värde motsvarar sådan vinning.
2. I samband med skattebrott får medlemsstaterna tillämpa andra förfaranden än straffrättsliga för att frånta gärningsmannen vinningen av brottet.

Artikel 3

Utökade möjligheter till förverkande

1. Varje medlemsstat skall som ett minimum vidta de åtgärder som behövs för att den, under de omständigheter som anges i punkt 2, helt eller delvis skall kunna förverka egendom som tillhör en person som dömts för ett brott
 - a) som begåtts inom ramen för en kriminell organisation, enligt definitionen i gemensam åtgärd 98/733/RIF av den 21 december 1998 om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott⁽¹⁾, när brottet omfattas av
 - rådets rambeslut 2000/383/RIF av den 29 maj 2000 om förstärkning av skyddet mot förfalskning i samband med införandet av euron genom straffrättsliga och andra påföljder⁽²⁾,
 - rådets rambeslut 2001/500/RIF av den 26 juni 2001 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott,
 - rådets rambeslut 2002/629/RIF av den 19 juli 2002 om bekämpande av människohandel⁽³⁾,
 - rådets rambeslut 2002/946/RIF av den 28 november 2002 om förstärkning av den straffrättsliga ramen för att förhindra hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse⁽⁴⁾,
 - rådets rambeslut 2004/68/RIF av den 22 december 2003 om bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EGT L 351, 29.12.1998, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 140, 14.6.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 203, 1.8.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 328, 5.12.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 13, 20.1.2004, s. 44.

— rådets rambeslut 2004/757/RIF av den 25 oktober 2004 om minimibestämmelser för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel⁽¹⁾,

b) som omfattas av rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism⁽²⁾,

försatt att brottet i enlighet med de ovan nämnda rambesluten,

— när det gäller andra brott än penningtvätt, är belagt med straffrättsliga påföljder som innebär ett längsta frihetsberövande om minst fem till tio år,

— när det gäller penningtvätt, är belagt med straffrättsliga påföljder som innebär ett längsta frihetsberövande om minst fyra år,

och brottet är av sådan karaktär att det kan ge ekonomisk vinst.

2. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra förverkande enligt denna artikel, åtminstone

a) om en nationell domstol på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör från den dömda personens brottsliga verksamhet, under en period som föregår domen för ett brott enligt punkt 1 som anses rimlig av domstolen med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, eller, alternativt,

b) om en nationell domstol på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör från liknande brottslig verksamhet av den dömda personen, under en period som föregår domen för ett brott enligt punkt 1 som anses rimlig av domstolen med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, eller, alternativt,

c) om det är fastställt att värdet av egendomen inte står i proportion till den dömda personens lagligen förvärvade inkomst och en nationell domstol på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör från denna dömda persons brottsliga verksamhet.

3. Varje medlemsstat får dessutom överväga att anta de bestämmelser som möjliggör för den, på de villkor som anges i punkterna 1 och 2, att helt eller delvis förverka egendom som

förvärvats av den berörda personens närmaste och egendom som överförs till en juridisk person som den berörda personen – ensam eller tillsammans med sina närmaste – har ett avgörande inflytande över. Samma sak skall gälla om den berörda personen erhåller en betydande del av den juridiska personens intäkter.

4. Medlemsstaterna får tillämpa andra förfaranden än straffrättsliga för att frånta gärningsmannen egendomen i fråga.

Artikel 4

Rättsmedel

Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de som berörs av åtgärder enligt artiklarna 2 och 3 har tillgång till effektiva rättsmedel för att skydda sina rättigheter.

Artikel 5

Säkerhetsåtgärder

Detta rambeslut skall inte ha som effekt att skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande principerna, särskilt vad gäller presumtion om den anklagades oskuld, i enlighet med vad som fastställs i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen på något sätt ändras.

Artikel 6

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den 15 mars 2007.

2. Medlemsstaterna skall senast den 15 mars 2007 till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport upprättad med hjälp av denna information och en skriftlig rapport från kommissionen skall rådet före den 15 juni 2007 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut.

Artikel 7

Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 24 februari 2005.

På rådets vägnar

N. SCHMIT

Ordförande

⁽¹⁾ EUT L 335, 11.11.2004, s. 8.

⁽²⁾ EGT L 164, 22.6.2002, s. 3.

Bilaga 2

(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning VI i fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS RAMBESLUT 2006/783/RIF

av den 6 oktober 2006

om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31.1 a och 34.2 b,

med beaktande av Konungariket Danmarks initiativ ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska rådet i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 betonade att principen om ömsesidigt erkännande bör utgöra hörnstenen i det rättsliga samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området inom unionen.
- (2) I punkt 51 i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors framfördes att penningtvätt är en central del i den organiserade brottsligheten, att den bör utrotas varhelst den förekommer och att Europeiska rådet är fast beslutet att se till att det vidtas konkreta åtgärder för spårande, spärrande, beslag och förverkande av vinning av brott. Europeiska rådet uppmanade i detta sammanhang, i punkt 55 i slutsatserna, till tillnärmning av straffrätten och de straffrättsliga förfarandena vid penningtvätt (t.ex. spårande, spärrande och förverkande av medel).
- (3) Samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 8 november 1990 om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott (nedan kallad "1990 års konvention"). Konventionen ålägger de parter som har undertecknat den att erkänna och verkställa beslut om förverkande från en annan part eller att inlämna en framställan till sina egna behöriga

myndigheter för att erhålla ett beslut om förverkande samt att, om ett sådant beslut erhålls, verkställa detta. Parterna kan avvisa framställningar om förverkande, bl.a. när det brott som framställan gäller inte är något brott enligt den anmodade partens nationella lagstiftning eller om det brott som framställan gäller inte kan utgöra underlag för förverkande enligt den anmodade partens nationella lagstiftning.

- (4) Rådet antog den 30 november 2000 ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål, i vilket högsta prioritet (åtgärderna 6 och 7) gavs till antagande av ett instrument om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på frysning av bevismaterial och egendom. Dessutom framgår det av punkt 3.3 i programmet att syftet är att, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande, förbättra verkställigheten i en medlemsstat av ett beslut om förverkande som avkunnats i en annan medlemsstat, bland annat när det gäller återställande till offret för en straffbar gärning, med beaktande av 1990 års konvention. För att uppnå detta syfte minskas genom detta rambeslut, inom dess tillämpningsområde, skälen till vägran av verkställighet och upphävs, bland medlemsstaterna, eventuella system för att omvandla beslutet om förverkande till ett inhemskt beslut.
- (5) I rådets rambeslut 2001/500/RIF ⁽³⁾ fastställs bestämmelser om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott. Enligt det rambeslutet får medlemsstaterna inte heller göra eller vidhålla några reservationer i fråga om artikel 2 i 1990 års konvention, om brottet bestraffas med frihetsberövande eller frihetsberövande åtgärd där högsta straffet är mer än ett år.
- (6) Slutligen antog rådet den 22 juli 2003 rambeslut 2003/577/RIF om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EGT C 184, 2.8.2002, s. 8.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 20 november 2002 (EUT C 25 E, 29.1.2004, s. 205).

⁽³⁾ EGT L 182, 5.7.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 196, 2.8.2003, s. 45.

- (7) Huvudsyftet för den organiserade brottsligheten är ekonomisk vinning. Effektivt förebyggande och effektiv bekämpning av den organiserade brottsligheten bör därför inriktas på spårande, spärrande, beslag och förverkande av vinning av brott. Det räcker dock inte med att garantera ömsesidigt erkännande inom Europeiska unionen av preliminära rättsliga åtgärder såsom spärrande och beslag, eftersom effektiv bekämpning av ekonomisk brottslighet dessutom kräver ömsesidigt erkännande av beslut om förverkande av vinning av brott.
- (8) Syftet med detta rambeslut är att underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna om ömsesidigt erkännande och verkställighet av beslut om förverkande av egendom, så att en medlemsstat på sitt territorium skall erkänna och verkställa beslut om förverkande som har utfärdats av en annan medlemsstats domstol som är behörig i brottmål. Detta rambeslut hänger samman med rådets rambeslut 2005/212/RIF av den 24 februari 2005 om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott⁽¹⁾. Syftet med det rambeslutet är att säkerställa att alla medlemsstater har effektiva regler för förverkande av vinning av brott, bland annat när det gäller bevisbördan i fråga om ursprung för tillgångar vilka innehas av en person som är dömd för ett brott som har samband med organiserad brottslighet.
- (9) Samarbete mellan medlemsstaterna på grundval av principen om ömsesidigt erkännande och omedelbar verkställighet av rättsliga avgöranden förutsätter förtroende för att de beslut som skall erkännas och verkställas alltid kommer att fattas i enlighet med principerna om laglighet, subsidiaritet och proportionalitet. Det förutsätter också att de rättigheter som beviljas parterna eller berörda tredje parter i god tro kommer att bibehållas. I detta sammanhang bör lämplig hänsyn tas till att förhindra att orättmätiga anspråk från juridiska eller fysiska personer tillgodoses.
- (10) En korrekt tillämpning av detta rambeslut förutsätter nära förbindelser mellan de berörda ansvariga nationella myndigheterna, i synnerhet när det gäller samtidig verkställighet av ett beslut om förverkande i fler än en medlemsstat.
- (11) Termerna "vinning" och "hjälpmedel" som används i detta rambeslut har en tillräckligt vid definition för att i förekommande fall innefatta föremål för brottet.
- (12) Om det råder tveksamhet om var den egendom som är föremål för beslut om förverkande är belägen, bör medlemsstaterna använda alla tillgängliga medel för att korrekt kunna fastställa var egendomen finns, också med användning av alla tillgängliga informationssystem.
- (13) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt kapitel VI i denna. Inget i detta rambeslut får tolkas som ett förbud mot att vägra att förverka egendom om vilken ett beslut om förverkande har utfärdats, om det finns objektiva skäl att tro att beslutet har utfärdats för att lagföra eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning, eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.
- (14) Detta rambeslut hindrar inte en medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.
- (15) Detta rambeslut tar inte upp återställande av egendom till dess rättmätiga ägare.
- (16) Detta rambeslut påverkar inte det ändamål för vilket medlemsstaterna använder de summor som erhålls till följd av dess tillämpning.
- (17) Detta rambeslut påverkar inte medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten enligt artikel 33 i fördraget om Europeiska unionen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

1. Syftet med detta rambeslut är att fastställa de regler enligt vilka en medlemsstat skall erkänna och på sitt territorium verkställa ett beslut om förverkande som har utfärdats av en domstol som är behörig i brottmål i en annan medlemsstat.

2. Detta rambeslut innebär ingen ändring av skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsprinciperna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen, och inga skyldigheter som åligger rättsliga myndigheter i detta avseende skall påverkas.

⁽¹⁾ EUT L 68, 15.3.2005, s. 49.

Artikel 2

Definitioner

I detta rambeslut används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *utfärdande stat*: den medlemsstat där en domstol har utfärdat ett beslut om förverkande i samband med ett straffrättsligt förfarande.
- b) *verkställande stat*: den medlemsstat till vilken ett beslut om förverkande har överförts för verkställighet.
- c) *beslut om förverkande*: sådant slutligt straff eller sådan slutlig åtgärd som beslutas av domstol efter rättegång på grund av en eller flera brottsliga handlingar som innebär slutligt berövande av egendom.
- d) *egendom*: varje form av egendom, materiell eller immateriell, lös eller fast, samt juridiska handlingar eller urkunder som styrker äganderätt eller annan rätt till sådan egendom, som enligt beslut av domstolen i den utfärdande staten
- i) utgör vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning,
- ii) utgör hjälpmedel för ett sådant brott, vinning,
- iii) kan förklaras förverkade till följd av tillämpningen i den utfärdande staten av någon av de utökade möjligheterna till förverkande som anges i artikel 3.1 och 3.2 i rambeslut 2005/212/RIF,
- eller
- iv) kan förklaras förverkade enligt någon annan bestämmelse om utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning.
- e) *vinning*: varje ekonomisk fördel av brott. Den kan bestå av alla former av egendom.
- f) *hjälpmedel*: all slags egendom som på något sätt, helt eller delvis, använts eller varit avsedd att användas för att begå ett eller flera brott.
- g) *kulturföremål som ingår i det nationella kulturarvet* skall definieras i enlighet med artikel 1.1 i direktiv 93/7/EEG av den 15 mars 1993 om återlämnande av kulturföremål som olagligt förts bort från en medlemsstats territorium ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EGT L 74, 27.3.1993, s. 74. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/38/EG (EGT L 187, 10.7.2001, s. 43).

- h) om de straffrättsliga förfaranden som leder fram till ett beslut om förverkande omfattar ett förbrott, inbegripet penningtvätt, skall med "brott" enligt artikel 8.2 f avses ett förbrott.

Artikel 3

Fastställande av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat skall underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lag är behöriga enligt detta rambeslut, när medlemsstaten är

— utfärdande stat,

eller

— verkställande stat.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 4.1 och 4.2 får varje medlemsstat, om organisationen av dess interna system gör det nödvändigt, utse en eller flera centrala myndigheter till att ansvara för administrativ översändning och mottagning av beslut om förverkande och bistå de behöriga myndigheterna.

3. Rådets generalsekretariat skall hålla de erhållna underrättelserna tillgängliga för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 4

Översändande av beslut om förverkande

1. Ett beslut om förverkande får, om beslutet om förverkande avser ett penningbelopp, översändas, tillsammans med det intyg som avses i punkt 2, till den behöriga myndigheten i en medlemsstat i vilken den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att den fysiska eller juridiska person mot vilken ett beslut om förverkande har utfärdats har egendom eller inkomster.

Om beslutet om förverkande avser specifik egendom får beslutet om förverkande och intyget översändas till den behöriga myndigheten i en medlemsstat i vilken den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägen.

Om det saknas tillräckliga skäl för att den utfärdande staten skall kunna fastställa till vilken medlemsstat beslutet om förverkande skall översändas, kan detta överföras till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där den fysiska eller juridiska person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats normalt är bosatt respektive har sitt registrerade säte.

2. Beslutet om förverkande eller en bestyrkt avskrift av detta, skall tillsammans med intyget översändas av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, så att den verkställande staten kan fastställa äktheten. Beslutet om förverkande i original, eller en bestyrkt avskrift av detta, och intyget i original skall översändas till den verkställande staten, om den kräver detta. Allt informationsutbyte skall också ske direkt mellan de berörda myndigheterna.

3. Intyget skall undertecknas och riktigheten i dess innehåll intygas av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

4. Om den myndighet som är behörig att verkställa beslutet om förverkande inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, skall denna vidta alla nödvändiga efterforskningar, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket, för att erhålla informationen från den verkställande staten.

5. Om en myndighet i den verkställande staten tar emot ett beslut om förverkande och inte är behörig att erkänna det och vidta de åtgärder som krävs för att det skall verkställas, skall den *ex officio* översända beslutet till den behöriga myndigheten och därefter underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten.

Artikel 5

Översändande av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater

1. Med förbehåll för punkterna 2 och 3 får ett beslut om förverkande endast översändas i enlighet med artikel 4 till en verkställande stat åt gången.

2. Ett beslut om förverkande som avser specifik egendom får översändas till flera än en verkställande stat åt gången om

— den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att olika delar av den egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägna i olika verkställande stater,

eller

— förverkandet av en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande medför åtgärder i mer än en verkställande stat,

eller

— den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägen i en av två eller fler angivna verkställande stater.

3. Ett beslut om förverkande som avser ett penningbelopp får översändas till flera än en verkställande stat åt gången om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten bedömer att det finns ett specifikt behov att göra det, till exempel om

— egendomen i fråga inte har frysts i enlighet med rådets rambeslut 2003/577/RIIF,

eller

— värdet på den egendom som får förverkas i den utfärdande staten och ytterligare en verkställande stat förmodligen inte räcker för att driva in hela det belopp som omfattas av beslutet om förverkande.

Artikel 6

Brott

1. Om de gärningar som föranleder beslutet om förverkande utgör ett eller flera av följande brott, enligt den utfärdande statens lagstiftning, och de i den utfärdande staten medför ett högsta frihetsstraff på minst 3 år, skall ett beslut om förverkande verkställas utan kontroll av dubbel straffbarhet:

— Deltagande i en kriminell organisation.

— Terrorism.

— Människohandel.

— Sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi.

— Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.

— Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängmedel.

— Korruption.

— Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som skadar Europeiska gemenskapernas finansiella intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

— Tvätt av vinning av brott.

— Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.

— IT-brottslighet.

— Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.

— Hjälptillstånd till olovlig inresa och olovlig vistelse.

— Mord, grov misshandel.

— Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.

- Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- Rasism och främlingsfientlighet.
- Organiserad stöld och väpnat rån.
- Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- Svindleri.
- Beskyddarverksamhet och utpressning.
- Förfalskning och piratkopiering.
- Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- Förfalskning av betalningsmedel.
- Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanser.
- Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- Handel med stulna fordon.
- Våldtäkt.
- Mordbrand.
- Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- Kapning av flygplan eller fartyg.
- Sabotage.

2. Rådet kan när som helst med enhällighet, och efter att ha hört Europaparlamentet enligt villkoren i artikel 39.1 i EU-fördraget, besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1. Rådet skall på grundval av den rapport som kommissionen lägger fram i enlighet med artikel 22 överväga om förteckningen skall utvidgas eller ändras.

3. I andra fall än de som anges i punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande bero på om de gärningar som föranleder beslutet om förverkande utgör ett brott som ger möjlighet till förverkande enligt den verkställande statens lagstiftning, oavsett brottets beskaffenhet eller brottsrubriceringen enligt den utfärdande statens lagstiftning.

Artikel 7

Erkännande och verkställighet

1. De behöriga myndigheterna i den verkställande staten skall utan ytterligare formaliteter erkänna ett beslut om förverkande som har översänts i enlighet med artiklarna 4 och 5 och skyndsamt vidta alla de åtgärder som krävs för att verkställa det, såvida inte de behöriga myndigheterna beslutar att återropa något av de

skäl för att vägra erkännande eller verkställighet som anges i artikel 8 eller något av de skäl till uppskov av verkställigheten som anges i artikel 10.

2. Om en framställan om förverkande rör en viss specifik egendom, får de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande medlemsstaten, om det föreskrivs i dessa staters lagstiftning, träffa överenskommelse om att den verkställande staten kan verkställa förverkandet i form av ett krav om inbetalning av ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom.

3. Om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten, om betalning inte erhålls, verkställa beslutet om förverkande i enlighet med punkt 1 på all egendom som finns att tillgå för detta.

4. Om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp, skall de behöriga myndigheterna i den verkställande staten om nödvändigt räkna om det förverkade beloppet till den verkställande statens valuta till den växelkurs som rådde när beslutet om förverkande utfärdades.

5. Varje medlemsstat får genom en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat förklara att dess behöriga myndigheter inte kommer att erkänna och verkställa beslut om förverkande, om beslutet utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv. Alla sådana förklaringar får dras tillbaka vid vilken tidpunkt som helst.

Artikel 8

Skäl för att vägra erkännande eller verkställighet

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna och verkställa beslutet, om det intyg som avses i artikel 4 saknas, är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar beslutet.

2. Den behöriga rättsliga myndigheten i den verkställande staten, så som den definieras i den statens lagstiftning, får dessutom vägra att erkänna och verkställa beslutet om förverkande, om det fastställs att

a) verkställande av beslutet om förverkande skulle stå i strid med *ne bis in idem*-principen,

b) i något av de fall som anges i artikel 6.3, den gärning som ligger till grund för beslutet om förverkande inte utgör ett brott som ger möjlighet till förverkande enligt lagen i den verkställande staten; när det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får emellertid verkställigheten av ett beslut om förverkande inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller andra avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning.

c) det enligt den verkställande statens lagstiftning föreligger immunitet eller privilegier som skulle förhindra verkställigheten av ett nationellt beslut om förverkande av egendomen i fråga,

d) de rättigheter som innehas av berörda parter, inklusive tredje part i god tro, enligt den verkställande statens lagstiftning gör det omöjligt att verkställa beslutet om förverkande, inklusive när detta är en konsekvens av tillämpningen av rättsmedel i enlighet med artikel 9,

e) den berörda personen, enligt det intyg som avses i artikel 4.2, inte inställde sig personligen och inte heller företräddes av ett ombud vid det förfarande som ledde till beslutet om förverkande, såvida inte intyget fastställer att personen personligen eller genom sin enligt nationell lagstiftning behörige företrädare informerades om förfarandet enligt den utfärdande statens lagstiftning, eller att personen har meddelat att han/hon inte bestrider beslutet om förverkande,

f) beslutet om förverkande är grundat på straffrättsliga förfaranden med avseende på brott som

— enligt den verkställande statens lagstiftning helt eller delvis anses ha begåtts inom dess territorium eller på en plats som är likvärdig med dess territorium,

eller

— begicks utanför den utfärdande statens territorium och det enligt den verkställande statens lagstiftning inte är möjligt att inleda rättsliga förfaranden med avseende på sådana brott om de begås utanför dess territorium,

g) beslutet om förverkande, i enlighet med vad denna myndighet har funnit, utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iv,

h) verkställigheten av beslutet har preskriberats enligt lagen i den verkställande staten, under förutsättning att gärningarna omfattas av den statens behörighet enligt dess egen strafflagstiftning.

3. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten har funnit att

— beslutet om förverkande utfärdades under omständigheter som medförde att egendomen skulle förverkas i enlighet med de utökade möjligheter till förverkande som avses i artikel 2 d iii

och

— beslutet om förverkande faller utanför räckvidden av det alternativ som den verkställande staten har antagit enligt artikel 3.2 i rambeslut 2005/212/RIF.

skall den verkställa beslutet om förverkande åtminstone i den omfattning som föreskrivs i liknande fall enligt den nationella lagstiftningen.

4. De behöriga myndigheterna i den verkställande staten skall särskilt överväga att på lämpligt sätt samråda med de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten innan de beslutar att inte erkänna och verkställa ett beslut om förverkande enligt punkt 2 eller att begränsa verkställigheten enligt punkt 3. Samråd är obligatoriskt då beslutet sannolikt kommer att grunda sig på

— punkt 1,

— punkt 2 a, 2 e, 2 f eller 2 g,

— punkt 2 d och det inte ges någon information enligt artikel 9.3,

eller

— punkt 3.

5. Om det är omöjligt att verkställa beslutet om förverkande, på grund av att den egendom som skall förverkas redan har förverkats, försvunnit, förstörts, inte kan återfinnas på den plats som anges i intyget eller platsen där egendomen finns inte har angetts tillräckligt exakt, trots att den utfärdande staten konsulterats, skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas utan dröjsmål.

Artikel 9

Rättsmedel i den verkställande staten mot erkännande och verkställighet

1. Varje medlemsstat skall införa nödvändiga bestämmelser för att se till att alla berörda parter, inbegripet tredje part i god tro, har tillgång till rättsmedel mot erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 7 i syfte att bevara hans eller hennes rättigheter. Talan skall väckas vid en domstol i den verkställande staten i enlighet med den statens nationella lagstiftning. Talan får ha suspensiv effekt enligt lagen i den verkställande staten.

2. Grunden för utfärdande av beslutet om förverkande får inte prövas vid en domstol i den verkställande staten.

3. Om talan väcks vid en domstol i den verkställande staten skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas om detta.

Artikel 10

Uppskov av verkställigheten

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får uppskjuta verkställigheten av ett beslut om förverkande som har överlämnats i enlighet med artiklarna 4 och 5

a) om den när det gäller ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp anser att det finns risk för att det sammanlagda värdet av verkställigheten kommer att överstiga det belopp som anges i beslutet om förverkande på grund av samtidig verkställighet av beslutet om förverkande i fler än en medlemsstat,

eller

b) i fråga om de rättsmedel som avses i artikel 9,

eller

c) om verkställigheten kan skada en pågående brottsutredning eller ett förfarande, fram till en tidpunkt som anses lämplig,

eller

d) i fall där det anses nödvändigt att helt eller delvis översätta beslutet om förverkande, under den tid som är nödvändig för översättningen på den verkställande statens bekostnad,

eller

e) i fall där egendomen redan omfattas av förfaranden om förverkande i den verkställande staten.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall under uppskovet vidta alla åtgärder som den skulle vidta i ett liknande inhemskt fall för att undvika att egendomen inte längre står till förfogande för verkställighet av beslutet om förverkande.

3. Vid uppskov enligt punkt 1 a skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, och den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 14.3.

4. När det gäller de fall som anges i punkterna 1 b, 1 c, 1 d och 1 e skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omgående lämna rapport till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om uppskovet av verkställigheten, inklusive skälen för uppskovet och om möjligt uppgift om hur långt uppskovet väntas bli, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

Så snart det inte längre finns något skäl för uppskovet, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten omgående vidta de åtgärder som är nödvändiga för att verkställa beslutet om förverkande och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

Artikel 11

Flera beslut om förverkande

Om de behöriga myndigheterna i den verkställande staten handlägger

— två eller flera beslut om förverkande avseende ett penningbelopp mot samma fysiska eller juridiska person och den

berörda personen inte har tillräckligt med resurser i den verkställande staten för att alla beslut skall kunna verkställas,

eller

— två eller flera beslut om förverkande avseende samma specifika egendom,

skall beslutet om vilken eller vilka av framställningarna som skall verkställas fattas av den behöriga myndigheten i den verkställande staten i enlighet med lagstiftningen i den verkställande staten, med vederbörlig hänsyn till alla omständigheter, vilka kan omfatta förekomsten av frysta tillgångar, brottets relativa svårighetsgrad och platsen för dess förövande samt datum för respektive beslut och tidpunkt då respektive beslut översändes.

Artikel 12

Tillämplig lag för verkställighet

1. Om inte annat föreskrivs i punkt 3 skall verkställigheten av beslutet om förverkande regleras av lagen i den verkställande staten, och dess myndigheter skall ha exklusiv behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och om alla åtgärder i samband härmed.

2. Om den berörda personen kan lämna bevis på att förverkande helt eller delvis skett i någon stat, skall den behöriga myndigheten i den verkställande staten samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på lämpligt sätt. Vid förverkande av vinning skall varje del av beloppet som drivits in enligt beslutet om förverkande i en annan stat än den verkställande staten i sin helhet dras av från det belopp som skall drivas in i den verkställande staten.

3. Ett beslut om förverkande mot en juridisk person skall verkställas, även om den verkställande staten inte erkänner principen om juridiska personers straffrättsliga ansvar.

4. Den verkställande staten får inte föreskriva åtgärder som alternativ till beslutet om förverkande, inklusive frihetsstraff eller någon annan åtgärd som begränsar en persons frihet till följd av översändande enligt artiklarna 4 och 5, såvida inte den utfärdande staten har samtyckt till detta.

Artikel 13

Amnesti, nåd, omprövning av beslut om förverkande

1. Amnesti och nåd får beviljas av både den utfärdande staten och den verkställande staten.

2. Endast den utfärdande staten får fatta beslut om en ansökan om omprövning av beslutet om förverkande.

Artikel 14

Följder av översändande av beslut om förverkande

1. Översändandet av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater i enlighet med artiklarna 4 och 5 begränsar inte den utfärdande statens rätt att själv verkställa beslutet om förverkande.

2. Om ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp översänds till en eller flera verkställande stater får det sammanlagda värdet som härrör från verkställigheten inte överstiga det högsta belopp som anges i beslutet om förverkande.

3. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall därför omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i varje berörd verkställande stat på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning

- a) om den anser att det finns risk för att verkställighet utöver det högsta beloppet kan äga rum, till exempel på grundval av information som den erhållit från en verkställande stat i enlighet med artikel 10.3. Om artikel 10.1 a tillämpas skall den behöriga myndigheten i den utfärdande staten så snart som möjligt underrätta den behöriga myndigheten i den verkställande staten om risken har upphört,
- b) om beslutet om förverkande helt eller delvis har verkställts i den utfärdande staten eller i en annan verkställande stat. Det belopp beträffande vilket beslutet om förverkande ännu inte har verkställts skall specificeras,
- c) om en myndighet i den utfärdande staten, efter det att ett beslut om förverkande har översänts i enlighet med artiklarna 4 och 5, tar emot ett penningbelopp som den berörda personen har betalat frivilligt med avseende på beslutet om förverkande. Artikel 12.2 skall tillämpas.

Artikel 15

Inställande av verkställighet

Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten skall genast informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, om varje beslut eller åtgärd som innebär att beslutet inte längre är verkställbart eller av någon annan anledning skall dras tillbaka från den verkställande staten. Den verkställande staten skall inställa verkställigheten av beslutet, så snart som den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om ett sådant beslut eller en sådan åtgärd.

Artikel 16

Förfogande över förverkad egendom

1. Den verkställande staten skall fördela de penningbelopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande enligt följande:

- a) Om det belopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande understiger 10 000 EUR eller motsvarande belopp skall detta tillfalla den verkställande staten.

b) I samtliga övriga fall skall 50 % av det belopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande överföras av den verkställande staten till den utfärdande staten.

2. Annan egendom än penningbelopp som erhålls vid verkställigheten av beslutet om förverkande skall förfogas över på ett av följande sätt som den verkställande staten själv bestämmer:

a) Egendomen får säljas. I detta fall skall intäkterna från försäljningen fördelas i enlighet med punkt 1.

b) Egendomen får överföras till den utfärdande staten. Om beslutet om förverkande omfattar ett penningbelopp får egendomen endast överföras till den utfärdande staten när denna stat har gett sitt samtycke.

c) Om det inte är möjligt att tillämpa led a eller b, får egendomen förfogas över på något annat sätt i enlighet med den verkställande statens nationella lagstiftning.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 behöver den verkställande staten inte sälja eller återlämna specifika föremål som omfattas av beslutet om förverkande vilka utgörs av kulturföremål som ingår i den statens nationella kulturarv.

4. Punkterna 1, 2 och 3 skall tillämpas om inget annat överenskommit mellan den utfärdande staten och den verkställande staten.

Artikel 17

Information om resultatet av verkställigheten

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten skall utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning,

a) om översändande av beslutet om förverkande till den behöriga myndigheten enligt artikel 4.5,

b) om varje beslut om att inte erkänna beslutet om förverkande samt skälen till beslutet,

c) om att beslutet helt eller delvis inte har verkställts av de skäl som anges i artikel 10, artikel 12.1 och 12.2 eller artikel 13.1,

d) så snart som beslutet har verkställts,

e) om tillämpning av alternativa åtgärder enligt artikel 12.4.

*Artikel 18***Ersättning**

1. Om den verkställande staten enligt sin lagstiftning är ansvarig för skada, som orsakats någon av de parter som avses i artikel 9 på grund av verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till denna enligt artiklarna 4 och 5 skall den utfärdande staten, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9.2, ersätta den verkställande staten eventuella skadeståndsbelopp som betalats ut i enlighet med detta ansvar till nämnda part, såvida inte skadan eller någon del av den uteslutande beror på den verkställande statens agerande.

2. Punkt 1 påverkar inte tillämpningen av medlemsstaternas lagstiftning om fysiska eller juridiska personers anspråk på skadeersättning.

*Artikel 19***Språk**

1. Intyget skall översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten.

2. Varje medlemsstat får vid antagandet av detta rambeslut eller vid en senare tidpunkt, genom en förklaring som deponeras hos rådets generalsekretariat, förklara att den kommer att godta en översättning till ett eller flera av de övriga officiella språken vid Europeiska gemenskapernas institutioner.

*Artikel 20***Kostnader**

1. Om inte annat föreskrivs i artikel 16, får medlemsstaterna inte avkräva varandra ersättning för kostnader i samband med tillämpningen av detta rambeslut.

2. Om den verkställande staten har haft kostnader som den anser vara stora eller exceptionella, får den lägga fram ett förslag för den utfärdande staten om att dessa kostnader skall delas. Den utfärdande staten skall beakta varje sådant förslag på grundval av detaljerade specifikationer från den verkställande staten.

*Artikel 21***Förhållandet till andra avtal och överenskommelser**

Detta rambeslut påverkar inte tillämpningen av bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser mellan medlemsstaterna i den mån som sådana avtal och överenskommelser bidrar

till att ytterligare förenkla eller underlätta förfaranden för att verkställa beslut om förverkande.

*Artikel 22***Genomförande**

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta rambeslut senast den 24 november 2008.

2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport som kommissionen utarbetar med hjälp av denna information skall rådet senast den 24 november 2009 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt bestämmelserna i detta rambeslut.

3. Rådets generalsekretariat skall underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de förklaringar som görs i enlighet med artiklarna 7.5 och 19.2.

4. En medlemsstat som erfarit upprepade svårigheter eller bristande verksamhet från en annan medlemsstats sida när det gäller ömsesidigt erkännande och verkställighet av beslut om förverkande, utan att detta har lösts genom bilaterala samråd, får underrätta rådet för en utvärdering av detta rambesluts genomförande på medlemsstatsnivå.

5. Medlemsstaterna skall, som verkställande stater, i början av varje kalenderår informera rådet och kommissionen om antalet fall i vilka artikel 17 b har tillämpats och en sammanfattning av skälen till detta.

Senast den 24 november 2013 skall kommissionen upprätta en rapport på grundval av mottagen information tillsammans med eventuella initiativ som den anser lämpliga.

*Artikel 23***Ikraftträdande**

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Luxemburg den 6 oktober 2006.

På rådets vägnar
K. RAJAMÄKI
Ordförande

BILAGA

INTYG

enligt artikel 4 i rådets rambeslut 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande

a) Utfärdande och verkställande stat:

Utfärdande stat:

Verkställande stat:

b) Den domstol som har utfärdat beslutet om förverkande:

Officiellt namn:

Adress:

.....

Ärendebeteckning:

Tfn (landsnummer) (riktnummer):

Fax (landsnummer) (riktnummer):

E-post (om sådan finns):

Språk för kontakter med domstolen:

.....

Uppgifter om den person/de personer som skall kontaktas för att få ytterligare information för verkställighet av beslutet om förverkande eller i förekommande fall för att samordna verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till två eller fler verkställande stater, eller för att till den utfärdande staten överföra belopp eller egendom som erhålls vid verkställighet (namn, titel/grad, tfn, fax och, om sådan finns, e-post):

.....

.....

.....

- c) Behörig myndighet för verkställighet av ett beslut om förverkande i den utfärdande staten (om denna myndighet är en annan än den domstol som anges i led b):

Officiellt namn:

.....

Adress:

.....

Tfn (landsnummer) (riktnummer):

Fax (landsnummer) (riktnummer):

E-post (om sådan finns):

.....

Språk för kontakter med den för verkställighet behöriga myndigheten:

.....

.....

Uppgifter om den person/de personer som skall kontaktas för att få ytterligare information för verkställighet av beslutet om förverkande eller i förekommande fall för att samordna verkställighet av ett beslut om förverkande som översänts till två eller fler verkställande stater, eller för att till den utfärdande staten överföra belopp eller egendom som erhålls vid verkställighet (namn, titel/grad, tfn, fax och, om sådan finns, e-post):

.....

.....

- d) Central myndighet med ansvar för administrativ översändning och mottagande av beslut om förverkande i den utfärdande staten:

Namn på den centrala myndigheten:

.....

.....

Kontaktperson, i förekommande fall (titel/grad och namn):

.....

Adress:

.....

Ärendebeteckning:

Tfn (landsnummer) (riktnummer):

Fax (landsnummer) (riktnummer):

E-post (om sådan finns):

e) Den myndighet/de myndigheter som kan kontaktas (om led c och/eller d har fyllts i):

Myndighet enligt b:

Kan kontaktas beträffande frågor som rör:

Myndighet enligt c:

Kan kontaktas beträffande frågor som rör:

Myndighet enligt d:

Kan kontaktas beträffande frågor som rör:

f) Om beslutet om förverkande är en uppföljning av ett beslut om frysning som översänts till den verkställande staten enligt rambeslut 2003/577/RIF av den 22 juli 2003 om verkställande i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial ⁽¹⁾ skall nödvändiga uppgifter för att identifiera frysningsbeslutet lämnas (datum för utfärdande och överföring av beslutet om frysning, myndighet som beslutet översänts till, i förekommande fall referensnummer):

.....

.....

g) Om beslutet om förverkande har översänts till mer än en verkställande stat, lämna följande upplysningar:

1. Beslutet om förverkande har översänts till annan verkställande stat/stater (land och myndighet) enligt följande:

.....

.....

2. Beslutet om förverkande har översänts till mer än en verkställande stat av följande skäl (markera relevant ruta):

2.1 Beslutet om förverkande avser en eller flera specifika delar av en egendom:

Olika specifika delar av den egendom som omfattas av beslutet om förverkande antas vara belägna i olika verkställande stater.

Förverkandet av en specifik del av en egendom medför åtgärder i mer än en verkställande stat.

En specifik del av en egendom som omfattas av beslutet om förverkande antas vara belägen i en av två eller fler angivna verkställande stater.

2.2 Beslutet om förverkande avser ett penningbelopp:

Egendomen i fråga har inte frysts i enlighet med rambeslut 2003/577/RIF av den 22 juli 2003 om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial.

Värdet på den egendom som får förverkas i den utfärdande staten och ytterligare en verkställande stat räcker förmodligen inte för att driva in hela det belopp som omfattas av beslutet om förverkande.

Andra skäl (specificera):

.....

.....

⁽¹⁾ EUT L 196, 2.8.2003, s. 45.

h) Uppgifter om fysisk eller juridisk person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats:

1. **Fysisk person:**

Namn:

Samtliga förnamn:

Flicknamn, i tillämpliga fall:

Alias, i tillämpliga fall:

Kön:

Nationalitet:

ID-nummer eller socialförsäkringsnummer (om möjligt):

Födelsedatum:

Födelseort:

Senaste kända adress:

.....

Språk som personen förstår (om detta/dessa är känt/kända):

.....

1.1 Om beslutet om förverkande rör ett penningbelopp:

Beslutet om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

- a) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den person mot vilken beslutet om förverkande har utfärdats har egendom eller inkomst i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att personen har egendom/inkomst:

.....

Beskrivning av personens egendom/inkomstkälla:

.....

Lokaliseringsuppgifter om personens egendom/inkomstkälla (om okänd, senast kända lokalisering):

.....

- b) Det finns inga rimliga skäl enligt led a som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får sändas, men den person som är föremål för beslutet normalt har hemvist i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Normal hemvist i den verkställande staten:

.....

.....

1.2 Om beslutet om förverkande rör specifik egendom:

Beslutet om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

- a) Den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten (se punkt i).
- b) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den specifika egendom eller del av denna som omfattas av beslutet om förverkande är lokaliserad i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten:

.....

- c) Det finns inga rimliga skäl enligt led b som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får sändas, men den person som är föremål för beslutet normalt har hemvist i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Normal hemvist i den verkställande staten:

.....

.....

2. Juridisk person

Namn:

Form av juridisk person:

Registreringsnummer (om sådant finns) ⁽¹⁾:

Registrerat säte (om sådant finns) ⁽¹⁾:

Den juridiska personens adress:

2.1 Om beslutet om förverkande rör ett penningbelopp:

Beslutet översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

- a) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den juridiska person som är föremål för beslutet har egendom eller inkomst i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att den juridiska personen har egendom/inkomst:

.....

Beskrivning av den juridiska personens egendom/inkomstkälla:

.....

Lokaliseringsuppgifter om den juridiska personens egendom/inkomstkälla (om okänd, senast kända lokalisering):

.....

⁽¹⁾ Om ett beslut om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av att den juridiska person mot vilken beslutet har utfärdats har sitt registrerade säte i den staten måste registreringsnummer och registrerat säte fyllas i.

- b) Det finns inga rimliga skäl enligt led a som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får översändas, men den juridiska person som är föremål för beslutet har sitt registrerade säte i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Registrerat säte i den verkställande staten:

.....

.....

2.2 Om beslutet om förverkande omfattar specifik egendom:

Beslutet om förverkande översänds till den verkställande staten på grund av följande (markera relevant ruta):

- a) Den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten, se punkt i.
- b) Den utfärdande staten har rimliga skäl att anta att den specifika egendom eller del av denna som omfattas av beslutet om förverkande är lokaliserad i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Skäl för antagandet att den specifika egendomen är lokaliserad i den verkställande staten:

.....

.....

- c) Det finns inga rimliga skäl enligt led b som gör att den utfärdande staten kan avgöra till vilken medlemsstat beslutet om förverkande får översändas men den juridiska person för vilken beslutet om förverkande har utfärdats har sitt registrerade säte i den verkställande staten. Fyll i följande uppgifter:

Registrerat säte i den verkställande staten:

.....

.....

i) Beslutet om förverkande

Beslutet om förverkande utfärdades den (datum):

.....

Beslutet blev slutgiltigt den (datum):

Beslutets referensnummer (om sådant finns):

1. Uppgifter angående beslutet om förverkande

1.1 Ange (genom att markera i relevant(a) ruta/rutor) om beslutet om förverkande omfattar

 ett penningbelopp

Det belopp som skall förverkas i den verkställande staten med angivande av valuta (i siffror och ord):

.....

Det sammanlagda beloppet enligt beslutet om förverkande med angivande av valuta (i siffror och ord):

.....

 specifik egendom eller del/delar av denna

Beskrivning av egendomen:

.....

Lokalisering av egendomen (om okänd, senast kända lokalisering):

.....

.....

Om förverkandet av egendomen medför åtgärder i mer än en verkställande stat, beskrivning av vilka åtgärder som skall vidtas:

.....

1.2 Domstolen har beslutat att egendomen (markera relevant(a) ruta/rutor):

 i) utgör vinning av ett brott eller motsvarande som helt eller delvis uppgår till värdet av denna vinning ii) utgör hjälpmedel för ett sådant brott iii) har förklarats förverkad till följd av tillämpningen i den utfärdande staten av de utökade möjligheterna till förverkande enligt beskrivning i led a, b och c. Grunden för beslutet är att domstolen på grundval av specifika sakförhållanden är fullständigt övertygad om att egendomen i fråga härrör från a) den dömda personens brottsliga verksamhet under en period som föregår domen för brottet i fråga och som anses rimlig av domstolen med tanke på omständigheterna i det särskilda fallet, eller b) den dömda personens liknande brottsliga verksamhet under en period som föregår domen för brottet i fråga och som anses rimlig av domstolen med tanke på omständigheterna i det särskilda fallet, eller c) den dömda personens brottsliga verksamhet och det har fastställts att värdet av egendomen inte står i proportion till den dömda personens lagligen förvärvade inkomst.

- iv) har förklarats förverkad enligt någon annan bestämmelse som avser utökade möjligheter till förverkande enligt den utfärdande statens lagstiftning.

Om det rör sig om två eller fler kategorier av förverkande, lämna uppgifter om vilken egendom som förverkats i förhållande till varje kategori:

.....

2. Information om det eller de brott som ledde till beslutet om förverkande:

2.1 En sammanfattning av fakta och beskrivning av omständigheterna under vilka det eller de brott begicks som ledde till beslutet om förverkande, inklusive tid och plats:

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 Beskaffenhet och brottsrubricering för de(t) brott som ledde till beslutet om förverkande samt den tillämpliga bestämmelse/lag som beslutet grundar sig på:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 Ange i förekommande fall ett eller flera av följande brott som brottet eller brotten under punkt 2.2 hänför sig till, om brottet eller brotten i den utfärdande staten medför ett högsta frihetsstraff på minst 3 år (markera relevant(a) ruta/rutor):

Deltagande i en kriminell organisation.

Terrorism.

Människohandel.

Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.

Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.

Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.

Korruption.

Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

- Tvätt av vinning av brott.
- Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- IT-brottslighet.
- Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- Hjälpa till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- Mord, grov misshandel.
- Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- Rasism och främlingsfientlighet.
- Organiserad stöld eller väpnat rån.
- Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- Svindleri.
- Beskyddarverksamhet och utpressning.
- Förfalskning och piratkopiering.
- Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- Förfalskning av betalningsmedel.
- Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanter.
- Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- Handel med stulna fordon.
- Våldtäkt.
- Mordbrand.
- Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- Kapning av flygplan eller fartyg.
- Sabotage.

- 2.4 Om de(t) brott som ledde till beslutet om förverkande under punkt 2.2 ovan inte omfattas av punkt 2.3, ge en fullständig beskrivning av ifrågavarande brott (denna bör omfatta den brottsliga verksamheten i fråga [i motsats till exempelvis brottsrubriceringar]):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

j) Förfarande som ledde till beslutet om förverkande

Ange följande avseende det förfarande som ledde till beslutet om förverkande (sätt kryss i relevant ruta eller rutor):

- a) Den berörda personen inställde sig personligen vid förfarandet.
- b) Den berörda personen inställde sig inte personligen vid förfarandet men företräddes av ett ombud.
- c) Den berörda personen inställde sig inte personligen vid förfarandet och företräddes inte av ett ombud. Det bekräftas att
- personen informerades personligen, eller genom en enligt nationell lagstiftning behörig företrädare, om förfarandet i enlighet med den utfärdande statens lagstiftning, eller
- personen har uppgivit att han/hon inte bestrider beslutet om förverkande.

k) Omvandling och överföring av egendom

1. Om beslutet om förverkande rör specifik egendom, ange om den utfärdande staten tillåter att förverkandet i den verkställande staten verkställs i form av ett krav om inbetalning av ett penningbelopp som motsvarar värdet av denna egendom.

Ja

Nej

2. Om beslutet om förverkande rör ett penningbelopp, ange huruvida annan egendom än pengar som erhålls från verkställandet av beslutet om förverkande kan överföras till den utfärdande staten.

Ja

Nej

l) Alternativa åtgärder, inklusive frihetsberövande påföljder

1. Ange om den utfärdande staten medger att den verkställande staten tillämpar alternativa åtgärder, om det inte är möjligt att vare sig helt eller delvis verkställa beslutet om förverkande:

Ja

Nej

2. Om ja, ange vilka åtgärder som kan tillämpas (beskaffenhet och maximistraff):

Frihetsberövande. Maximitid:

Samhällstjänst (eller motsvarande). Maximitid:

Andra åtgärder. Beskrivning:

.....

m) Andra omständigheter i fallet (frivillig information):

.....

.....

n) Beslutet om förverkande bifogas intyget.

Underskrift av den myndighet som utfärdar intyget och/eller företrädare, som bekräftar att intyget är korrekt:

.....

Namn:

Befattning (titel/grad):

Datum:

Officiell stämpel (i förekommande fall):